

molecule

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بیوشیمی ۲

دکتر رضا جمشیدی

عضو هیئت علمی دانشگاه سمنان



دانشگاه سمنان

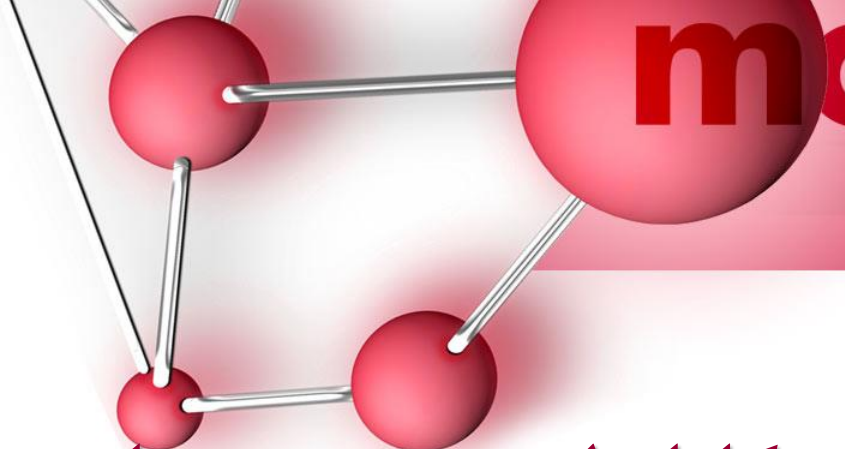


# molecule

## هدف آموزشی کلی

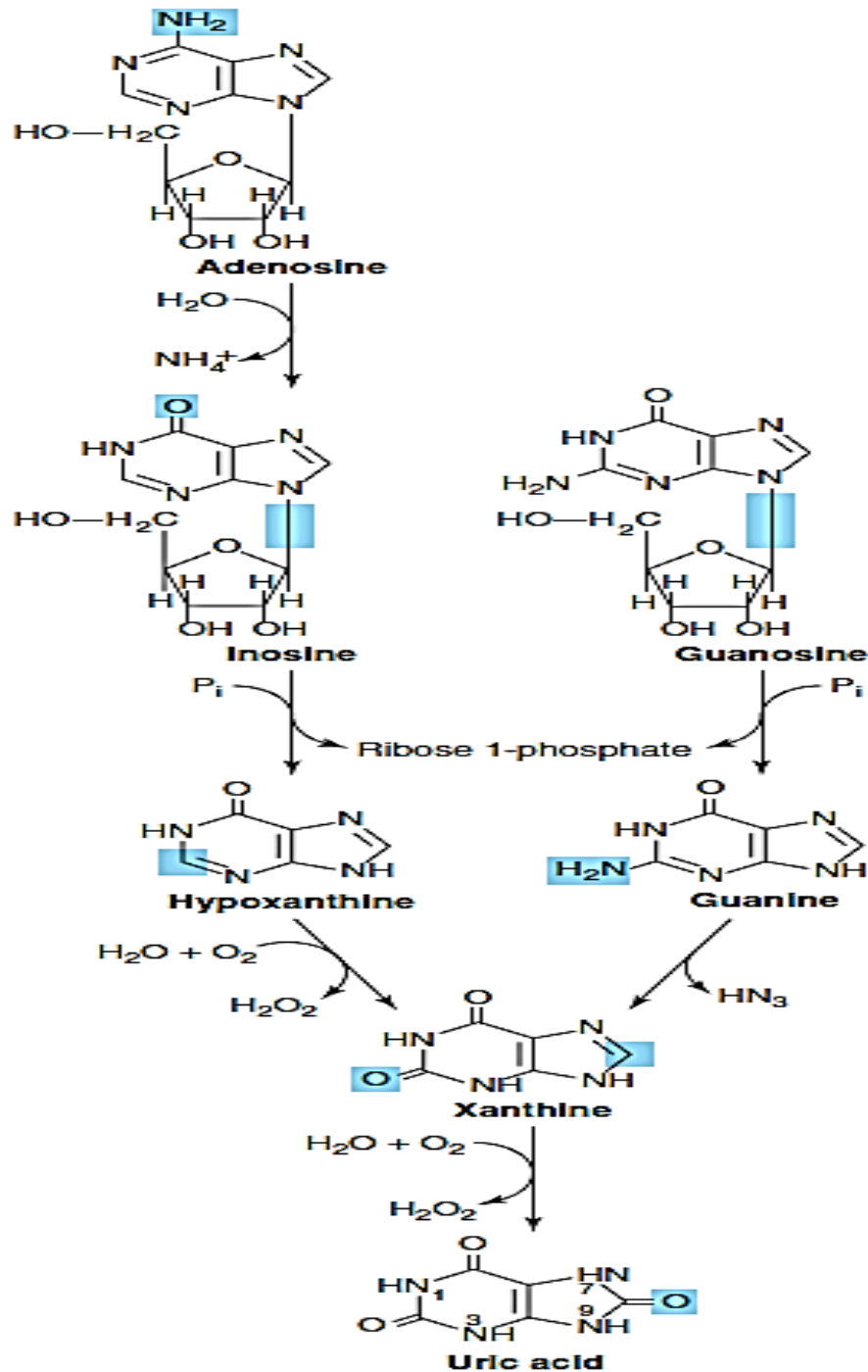
آشنایی با دانش بیوشیمی، عناصر و ترکیبات اصلی سازنده ماده زنده و برخی پدیده های شیمیایی مهم درگیر در واکنش های زیستی.

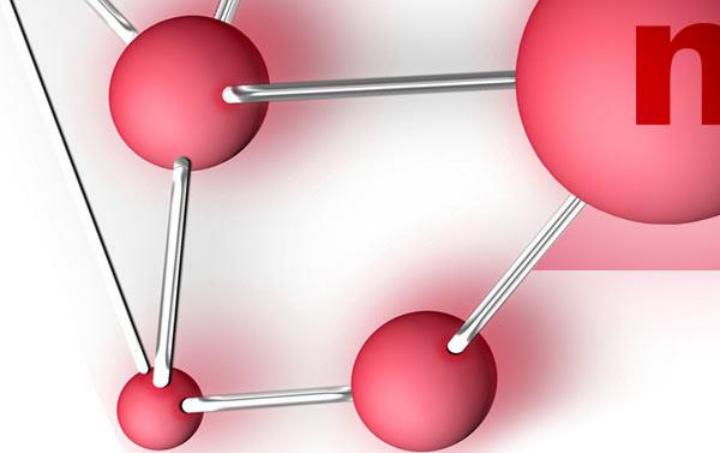
- ✓ متابولیسم نوکلئوتیدها
- ✓ اسیدهای نوکلئیک ،
- ✓ متابولیسم اسیدهای نوکلئیک (DNA, RNA)
- ✓ آنابولیسم پروتئین ها
- ✓ تنظیم بیان ژن



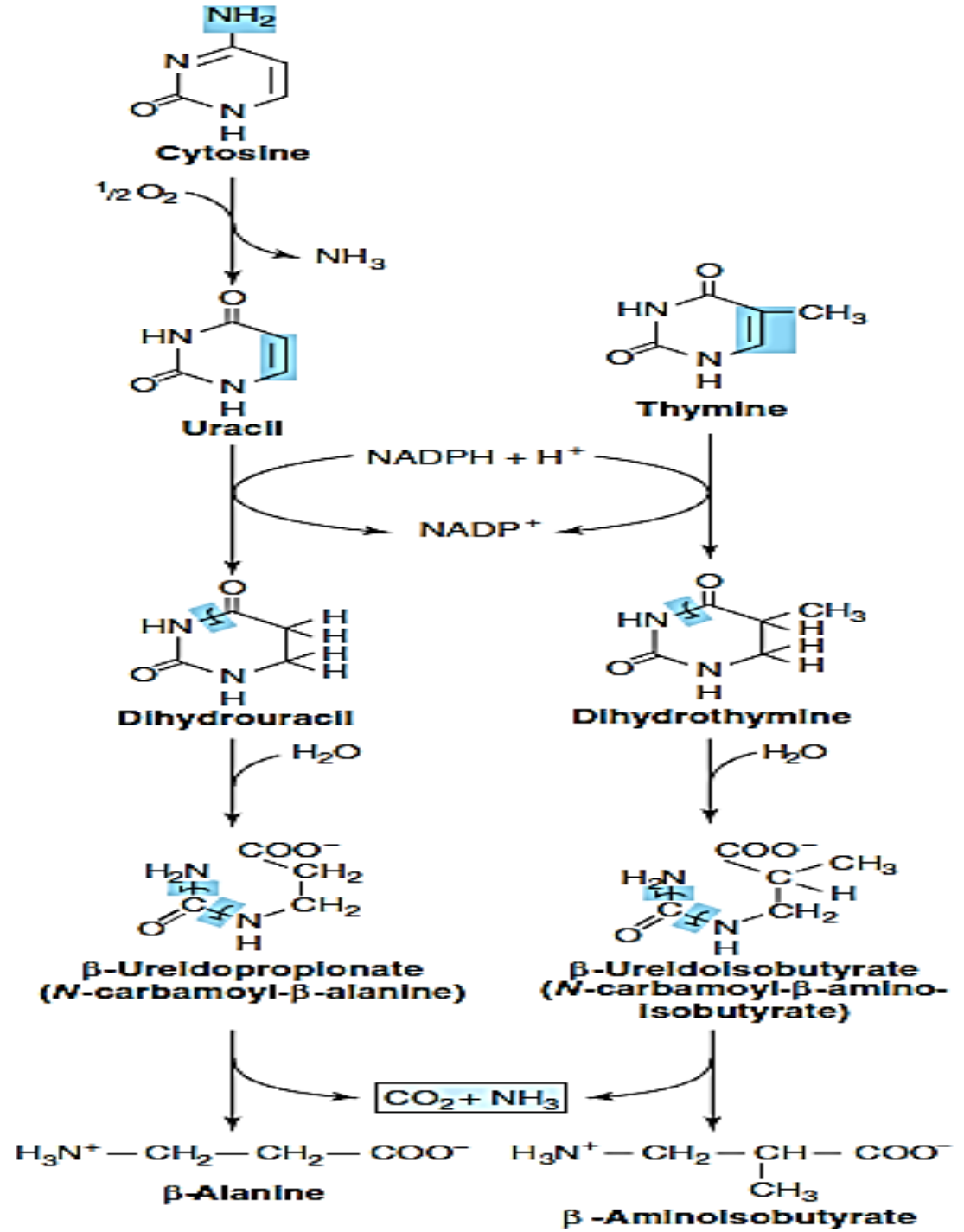
## کاتابولیسم پورین ها

تشکیل اسید اوریک از نوکلئوزیدهای پورینی به کمک بازهای پورینی هیپوگزانتین، گزانتین و گوانین. داکسی ریبونوکلئوزیدهای پورینی توسط همین مسیر کاتابولیک و همین آنزیم‌ها ( که همگی در مخاط دستگاه گوارش پستانداران یافت می شوند) تخریب می شوند.





کاتابولیسیم  
پیریمیدین





# molecule

## بیوسنتز بازهای پورین

سه روند در بیوسنتز نوکلئوتیدهای پورین دخالت دارند:

1. بیوسنتز از واسطه های آمفی بولیک **Denovo**

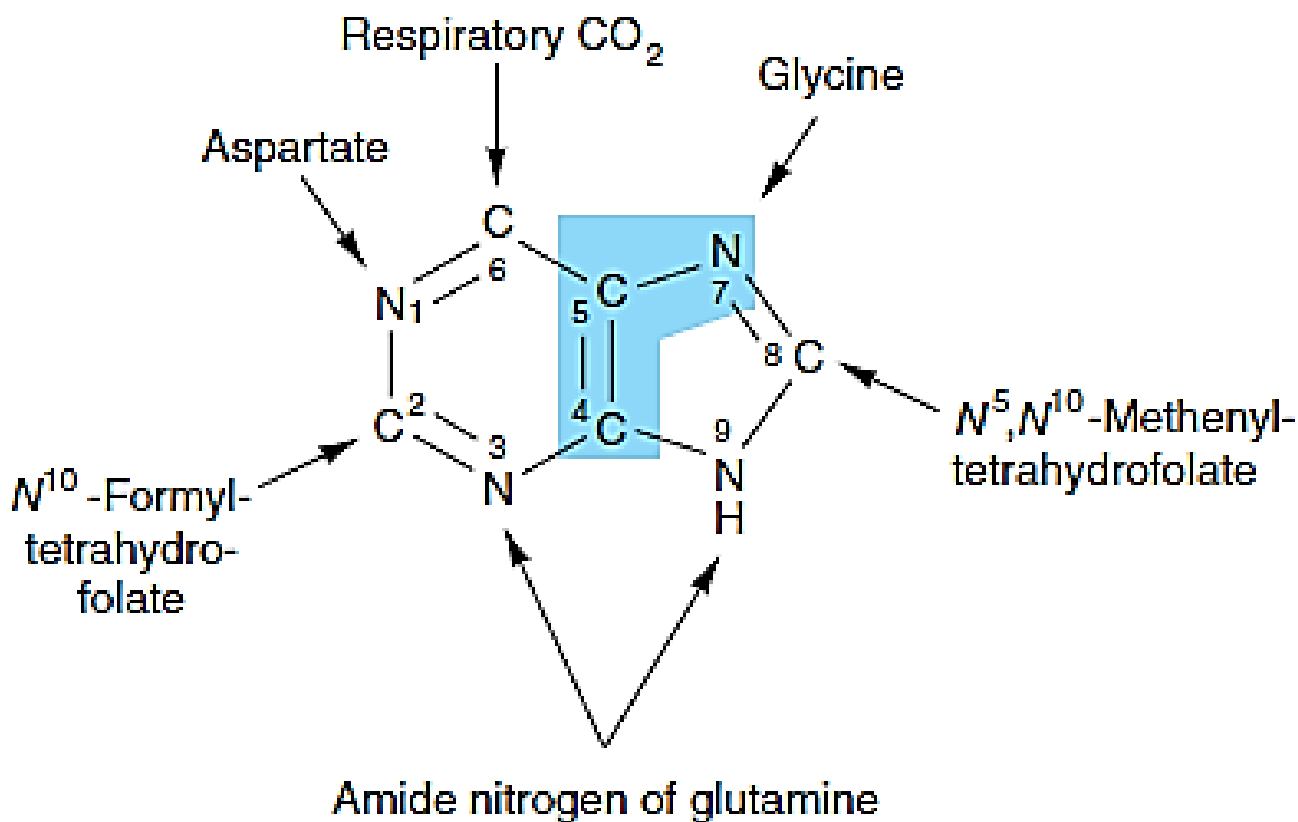
2. فسفوریبوزیلایسیون پورین آزاد **Salvage**

3. فسفوریبوزیلایسیون نوکلئوتیدهای پورین

# molecule

## بیوسنتز پورین از واسطه ها

منبع اتم های نیتروژن و کربن حلقه پورین.  
اتم های ۴، ۵ و ۷ از گلیسین مشتق می شوند.





# بیوسنتز پورین از ریبوز ۵ - فسفات

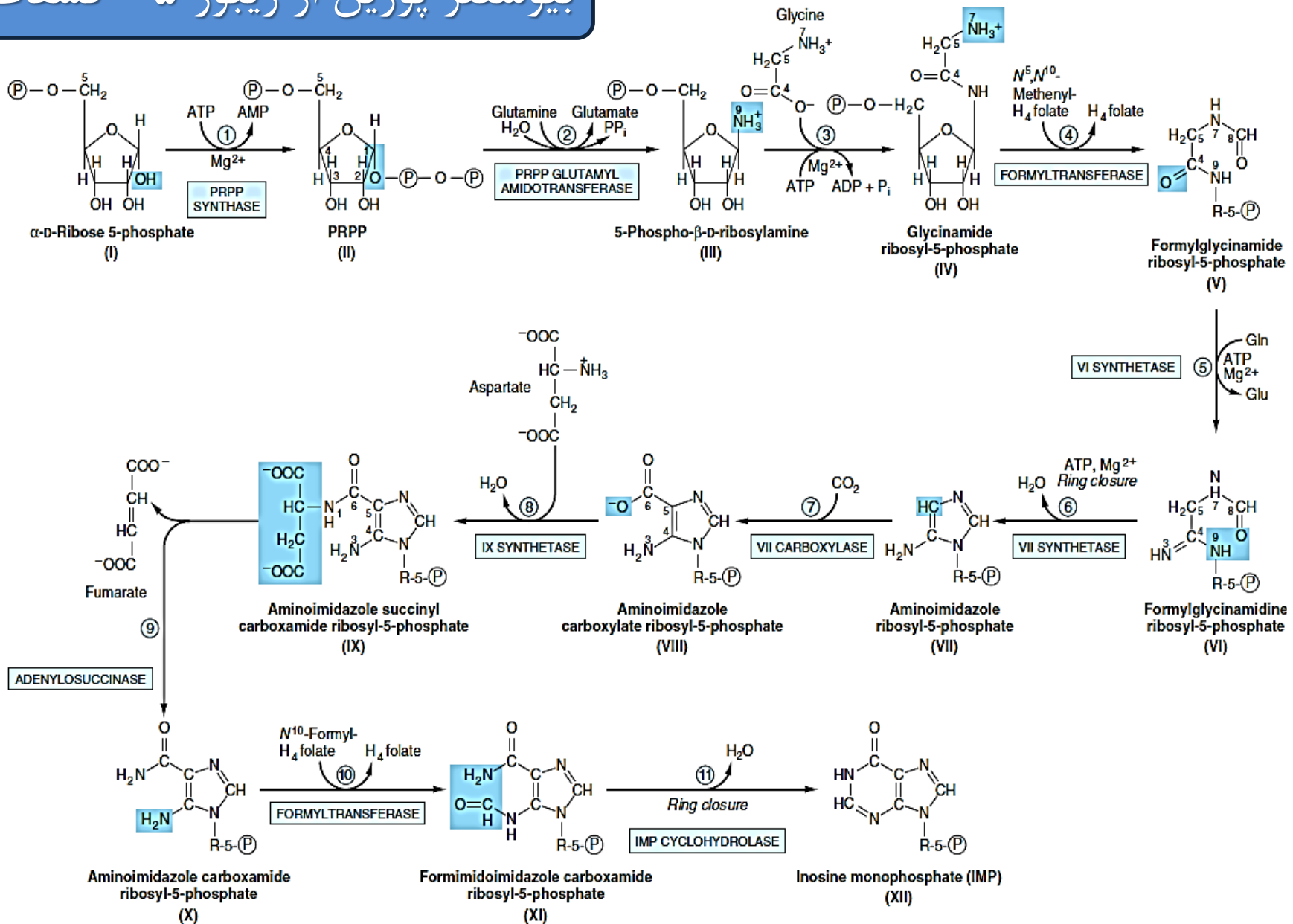
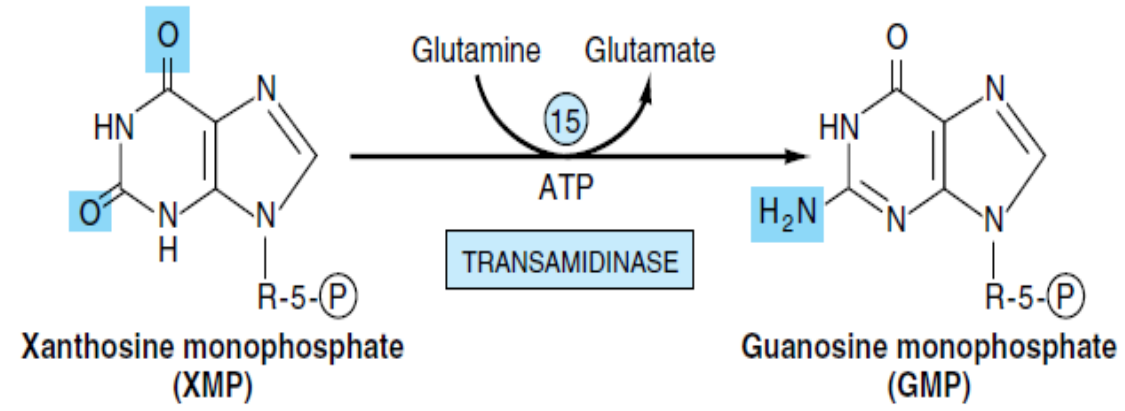
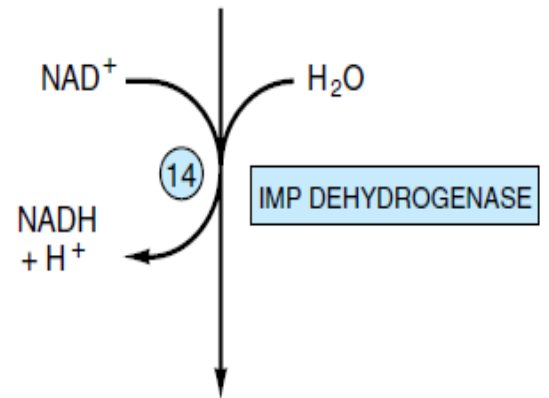
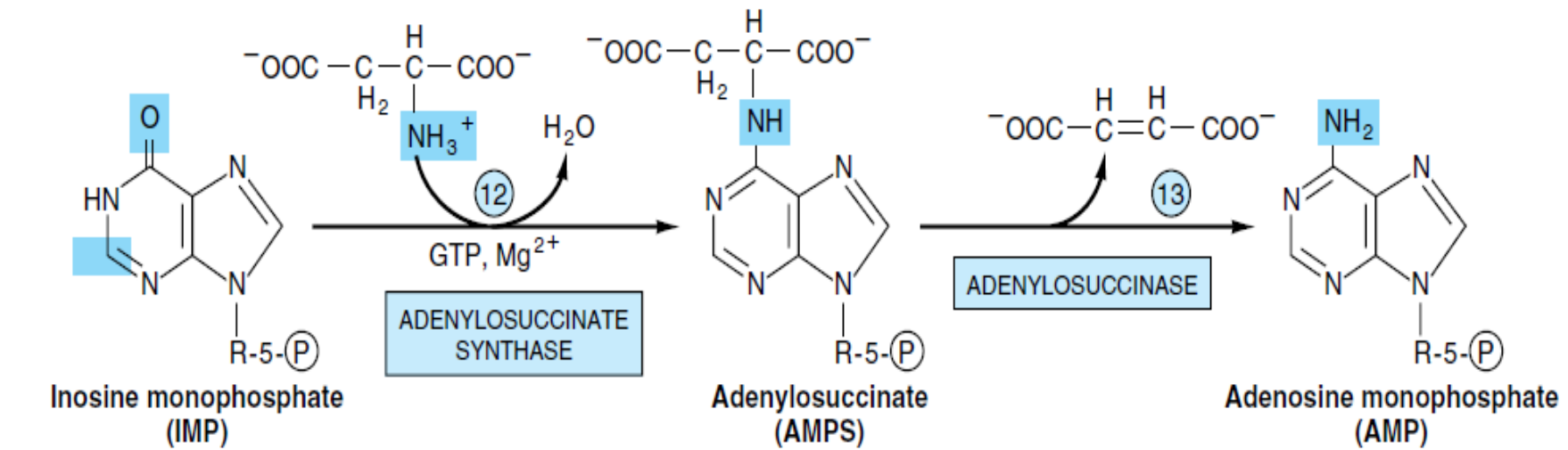
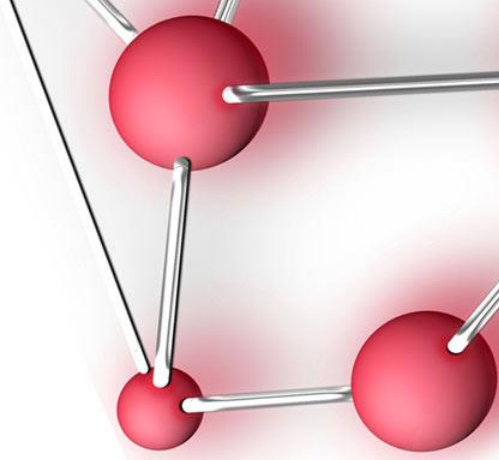


Figure 34-2. Purine biosynthesis from ribose 5-phosphate and ATP. See text for explanations. (Ⓟ, PO<sub>3</sub><sup>2-</sup> or PO<sub>2</sub><sup>-</sup>.)





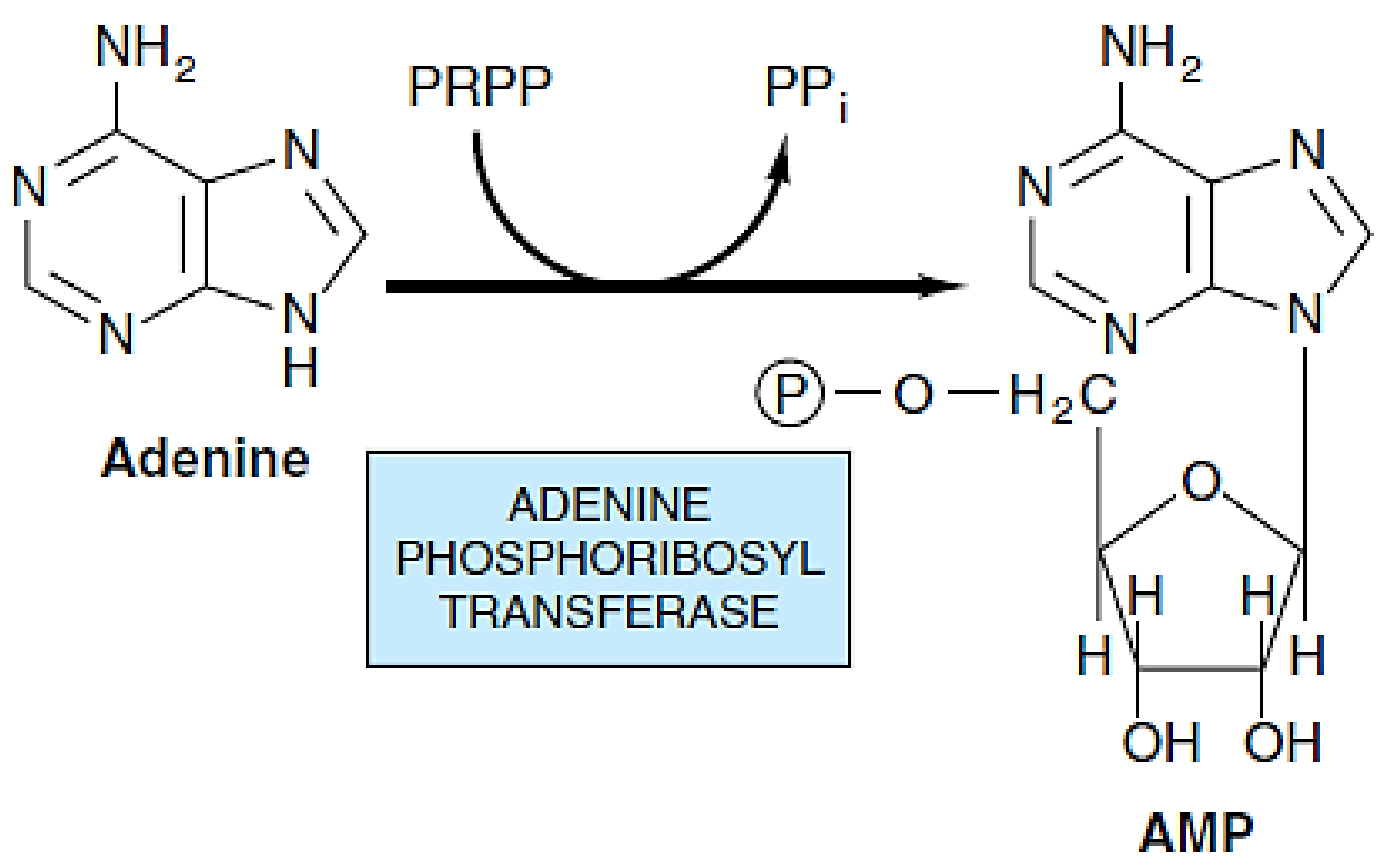
**تبدیل IMP به AMP و GMP**

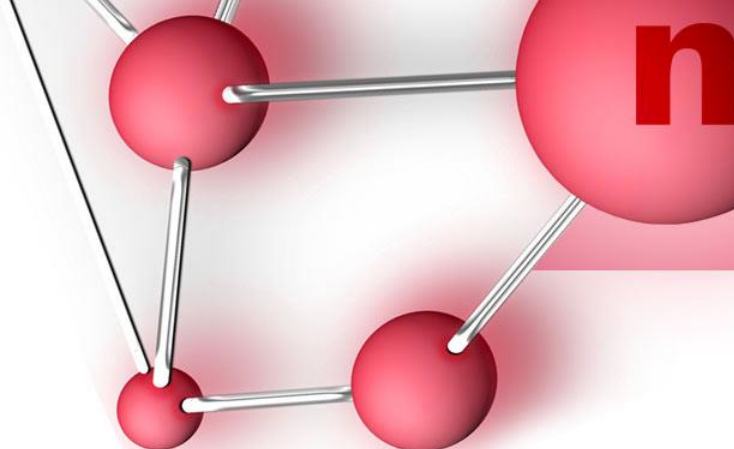


# molecule

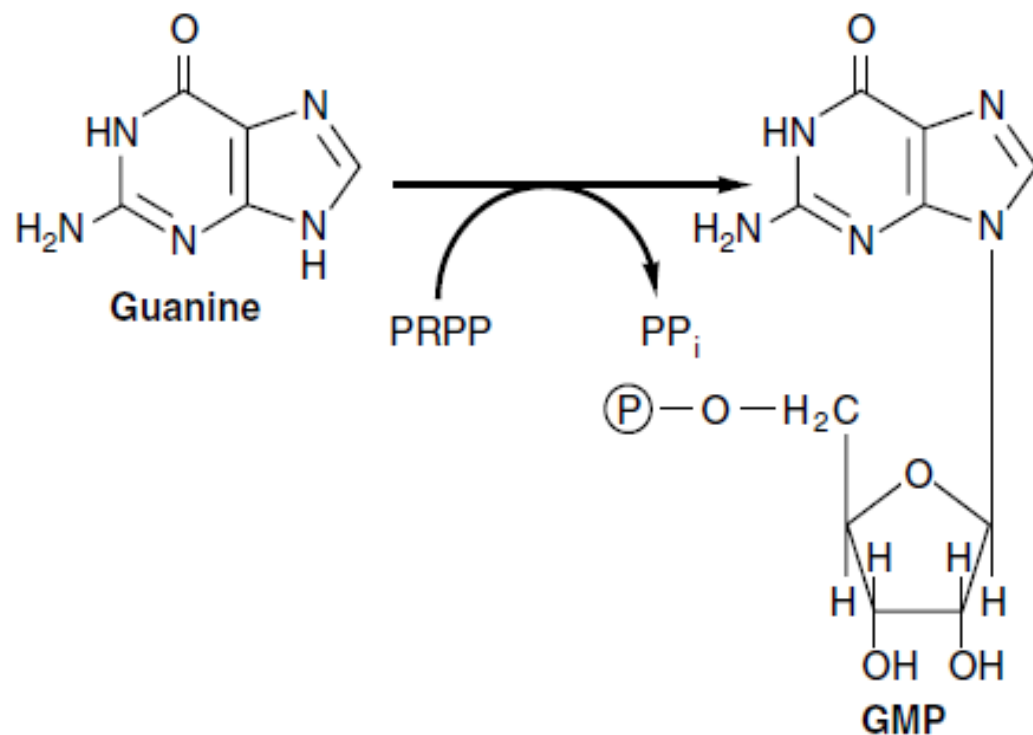
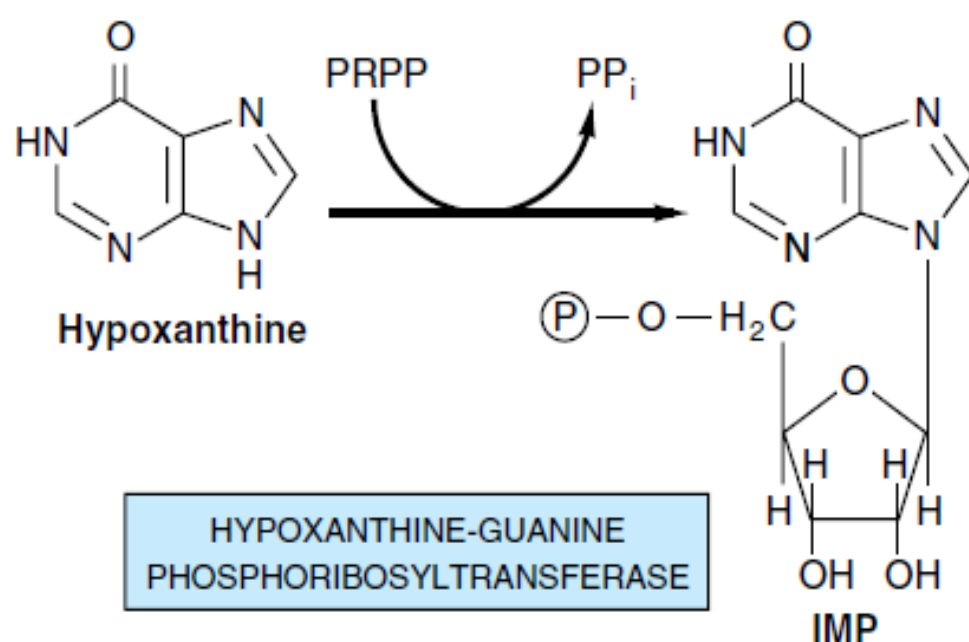
## AMP

فسفوریبوزیلاسیون آدنین برای تشکیل





فسفوریبوزیلاسیون  
هیپوگزانتین و گوانین  
برای تشکیل  
GMP و IMP



# molecule

فسفوریلاسیون مستقیم ریبونوکلئوزید پورین

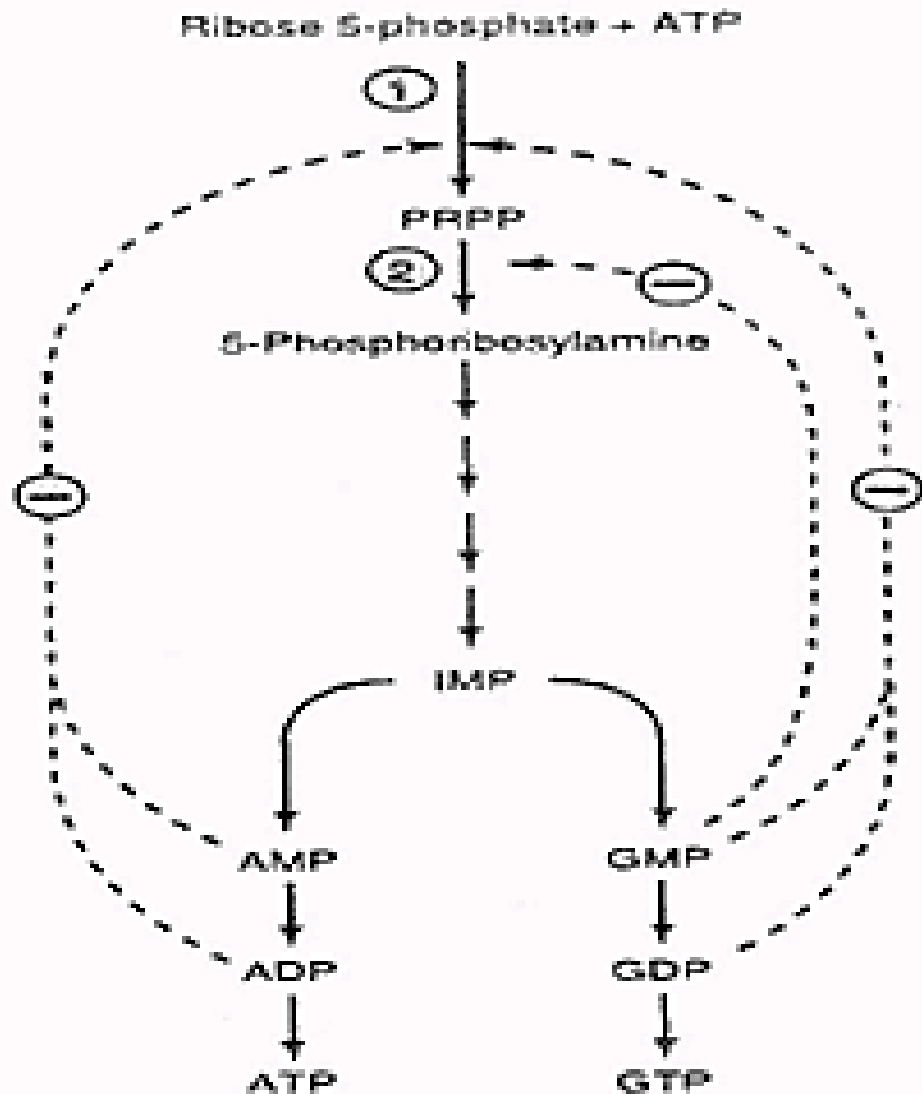
آدنوزین کیناز  $\xrightarrow{\text{AMP}}$  آدنوزین (داکسی آدنوزین)  $\xrightarrow{\text{دزوکسی سیتیدین کیناز}}$  dCMP

دزوکسی سیتیدین کیناز  $\xrightarrow{\text{دزوکسی آدنوزین}}$  dAMP

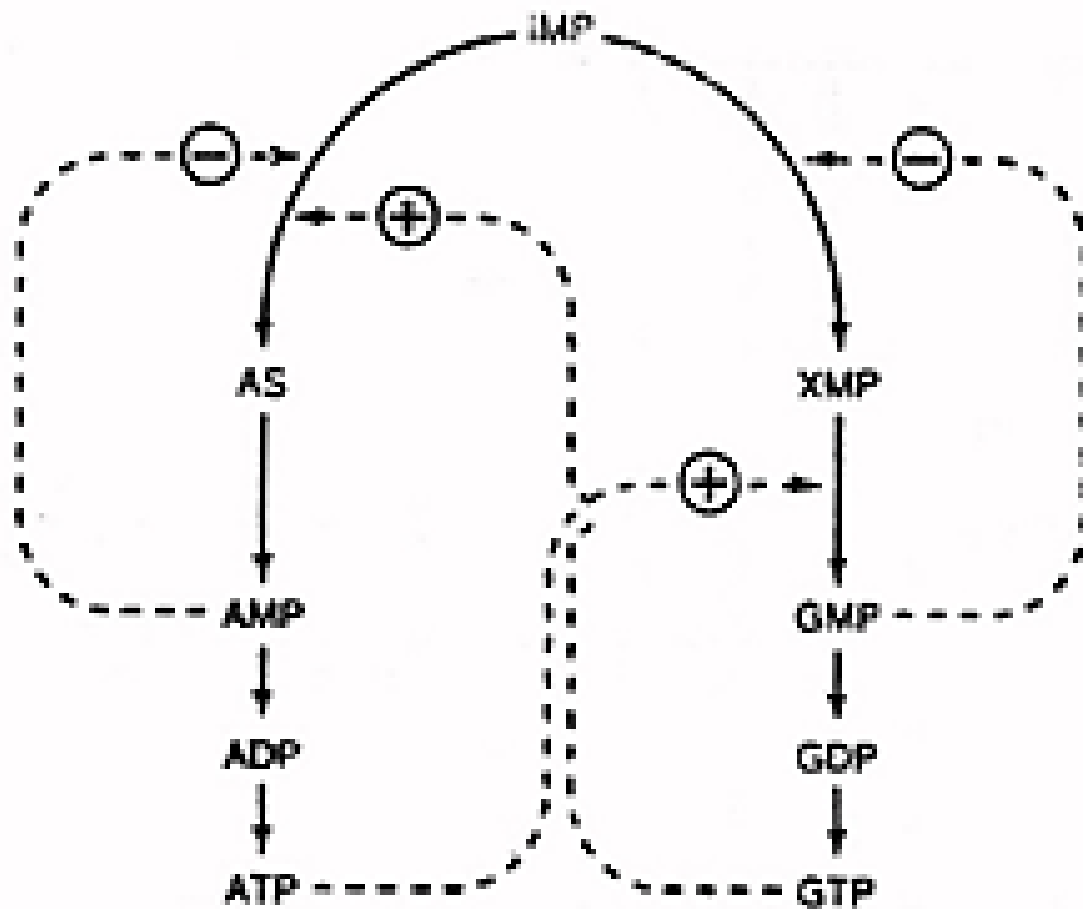
دزوکسی سیتیدین کیناز  $\xrightarrow{2- \text{دزوکسی گوانوزین}}$  dGMP

# molecule

کنترل سرعت ساخت  
نوکلئوئید های پورینی در بدن.  
خطوط تیره نمایانگر مسیر  
متابولیت هاست و خط چین ها  
نشانه مهار فیدبک توسط  
محصولات نهایی.  
مسیر واکنش های ۱ و ۲ به ترتیب  
با PRPP سنتاز و PRPP گلوآمید و  
ترانسفراز کاتالیز می شوند.



# molecule





# molecule

## بیوسنتز بازهای پریمیدین

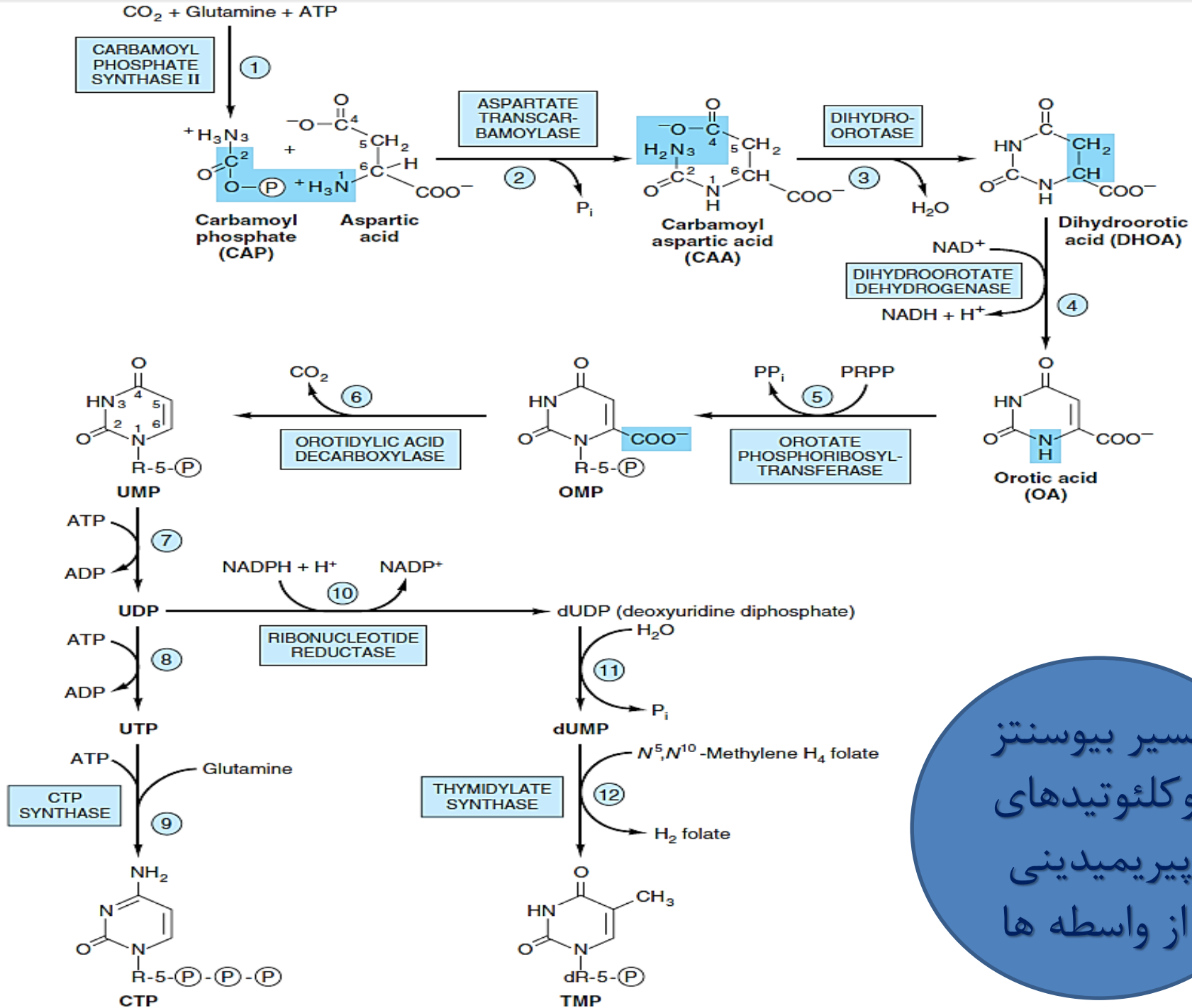
سه روند در بیوسنتز نوکلئوتیدهای پریمیدین دخالت دارند:

1. بیوسنتز از واسطه های آمفی بولیک Denovo

2. فسفوریبوزیلاسیون پریمیدین آزاد Salvage

3. فسفوریلاسیون نوکلئوتیدهای پریمیدین



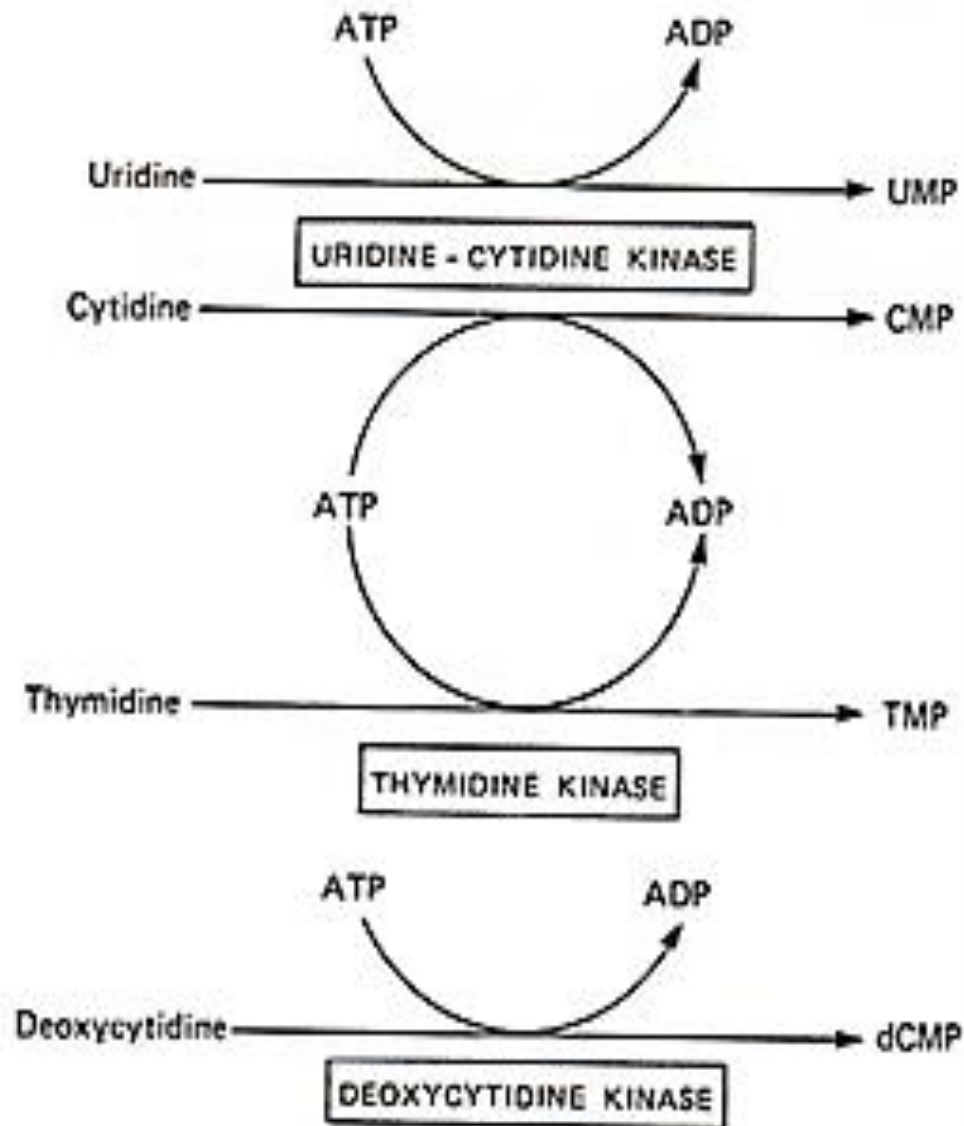


مسیر بیوسنتز  
نوکلئوتیدهای  
پیریمیدینی  
از واسطه‌ها

# molecule

## واکنش های پیریمیدین نوکلئوزید کیناز

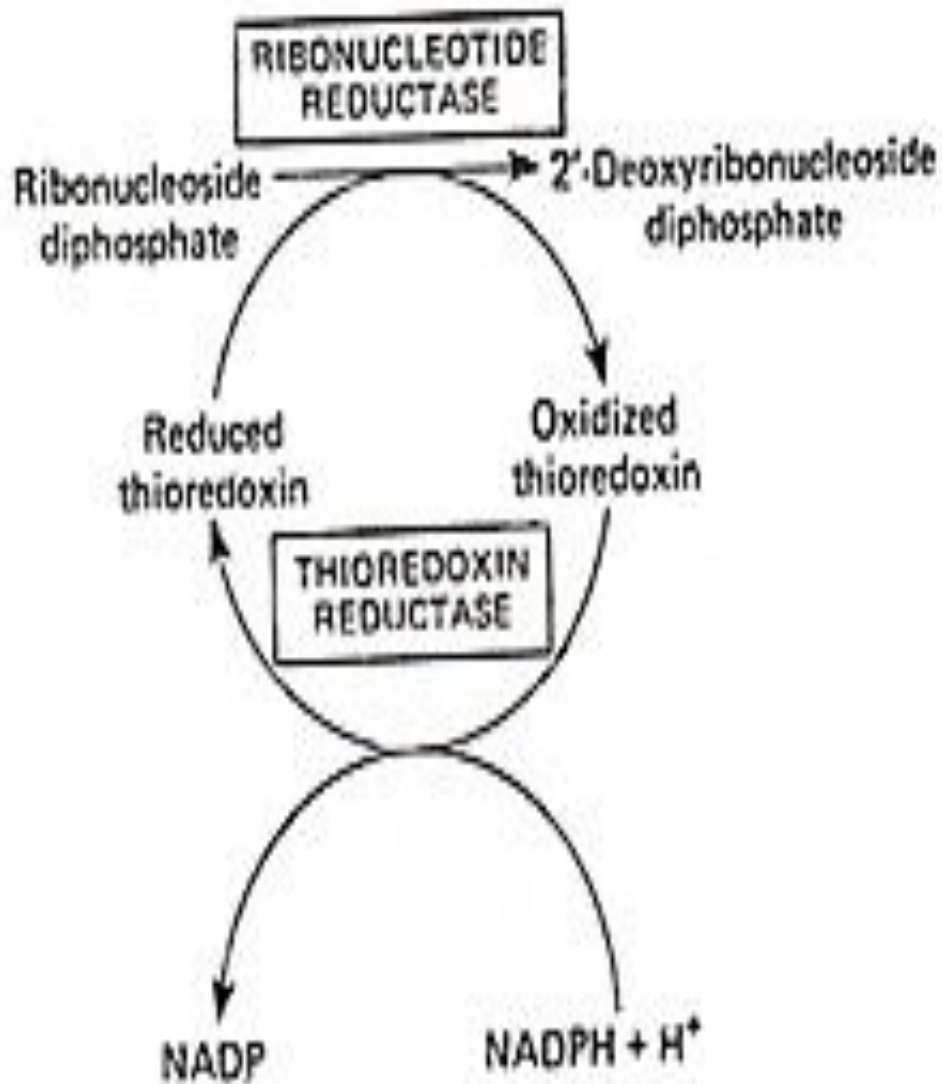
که مسئول ساخت  
پیریمیدین نوکلئوزید  
منوفسفات ها هستند.



# molecule

## بیوسنتز دزوکسی ریبونوکلئوتیدها

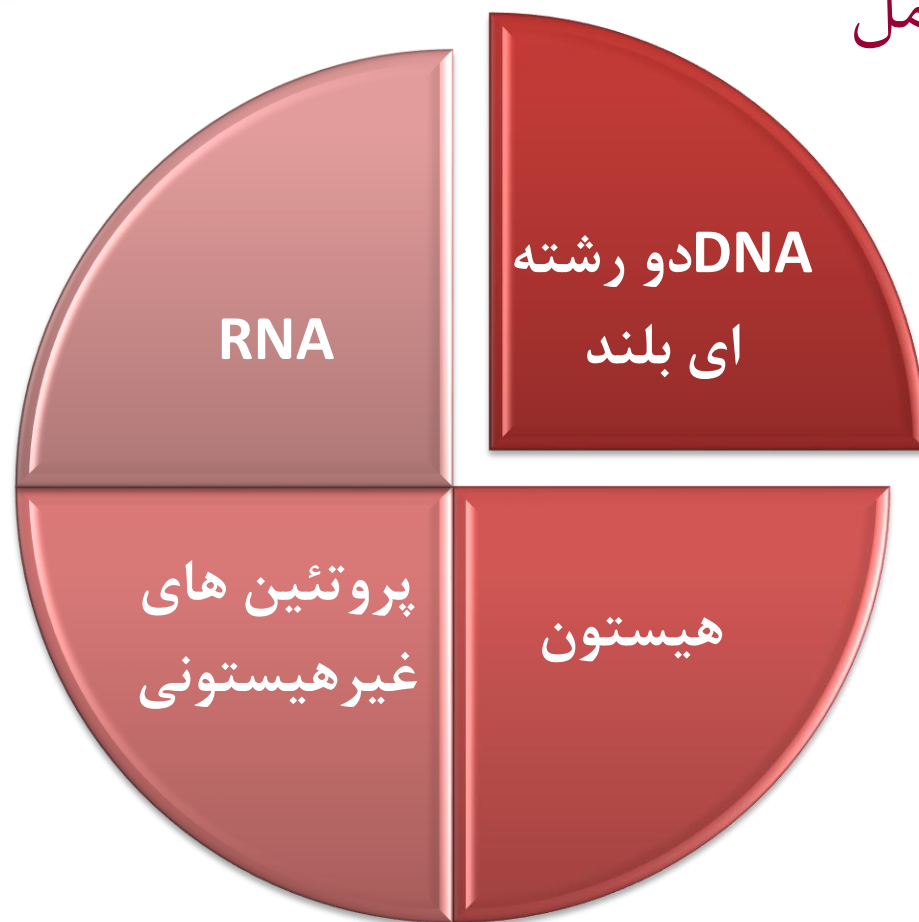
احیا شدن ریبونوکلئوزید دی فسفات به ۲' - داکسی ریبونوکلئوزید دی فسفات.



# molecule

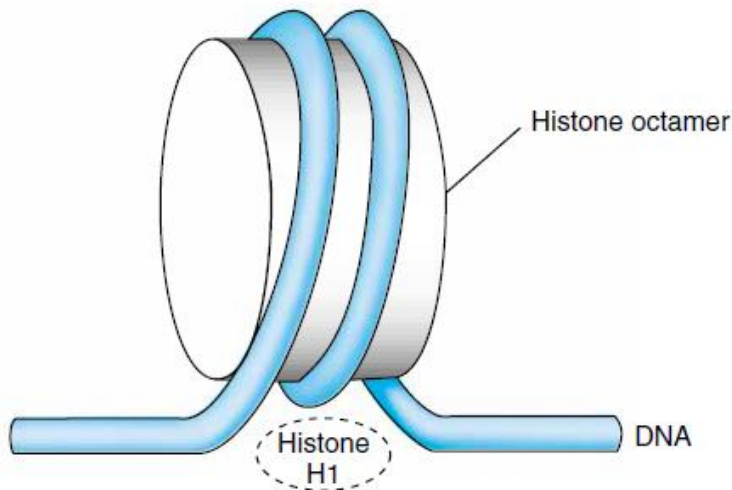
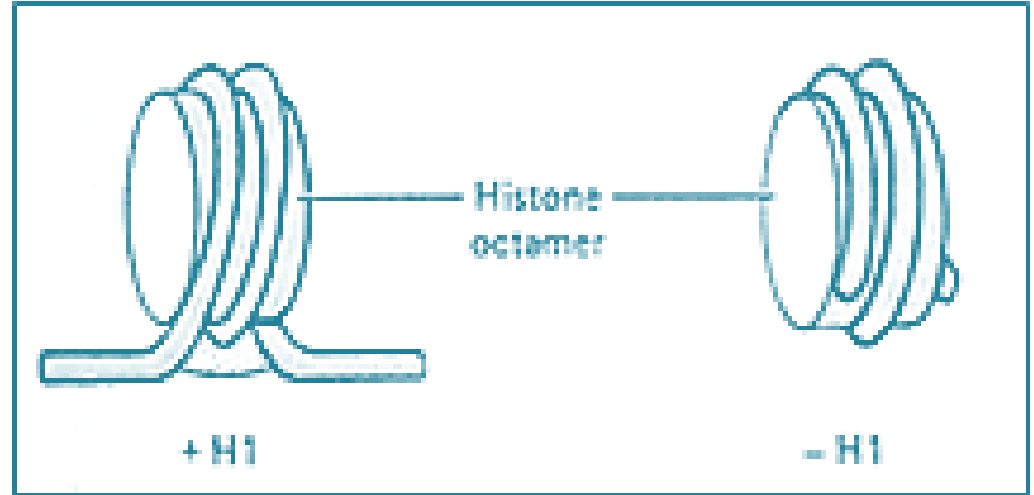
ساختار همانند سازی و ترمیم DNA

هر کروماتین شامل



# molecule

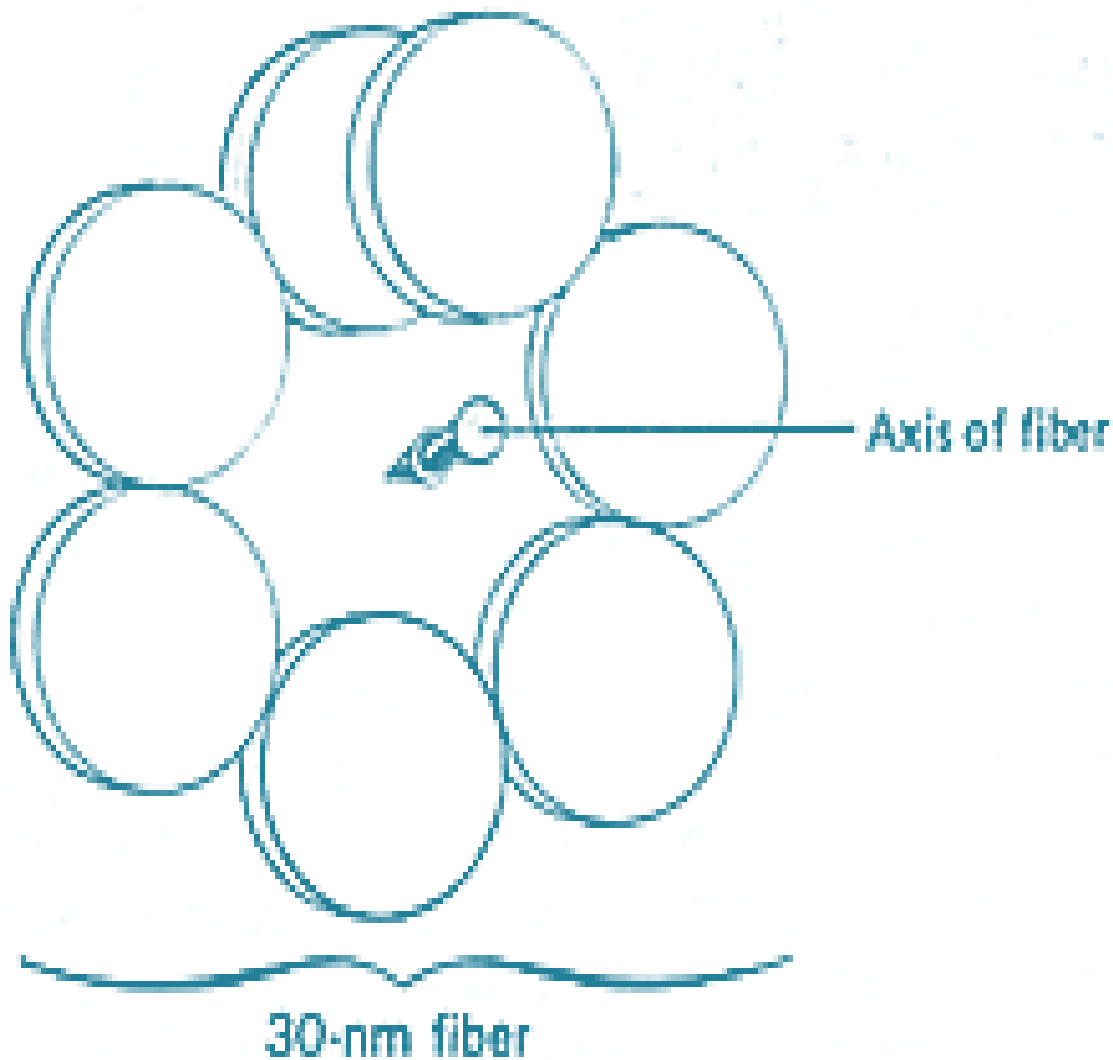
## ساختار ساختمان نوکلئوزوم



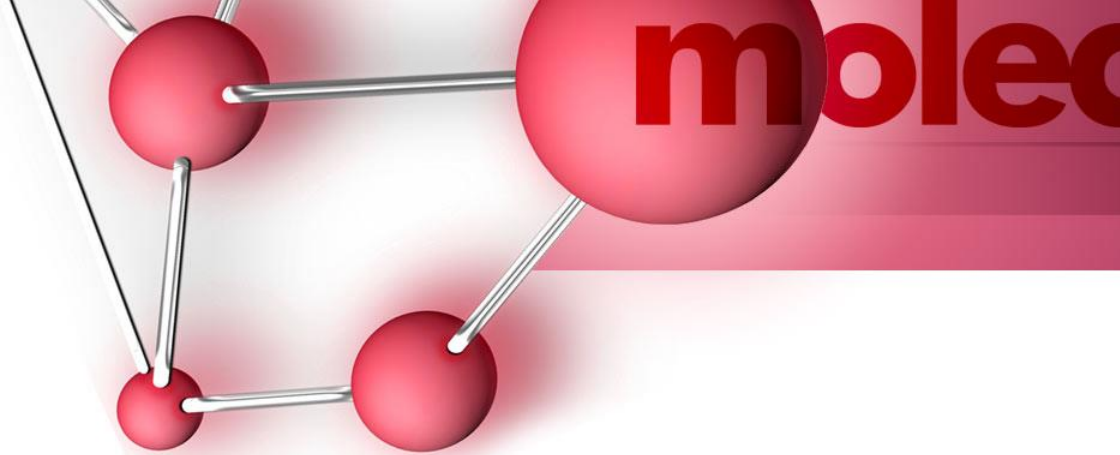
# molecule

## فیبر ۳۰ نانومتری

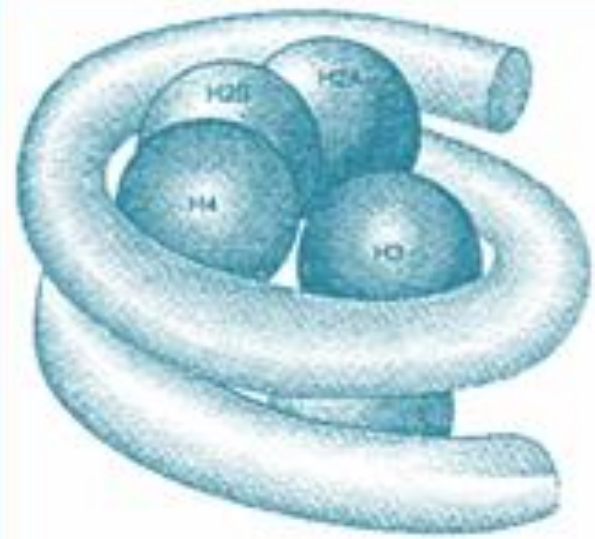
ساختمان فرضی فیبر  
۳۰ نانومتری کروماتین  
که از فوق مارپیچ های  
دارای فیبریل های ۱۰  
نانومتری نوکئوزوم ها  
تشکیل شده است.  
محور فیبر ۳۰ نانومتری  
عمود بر صفحه است.





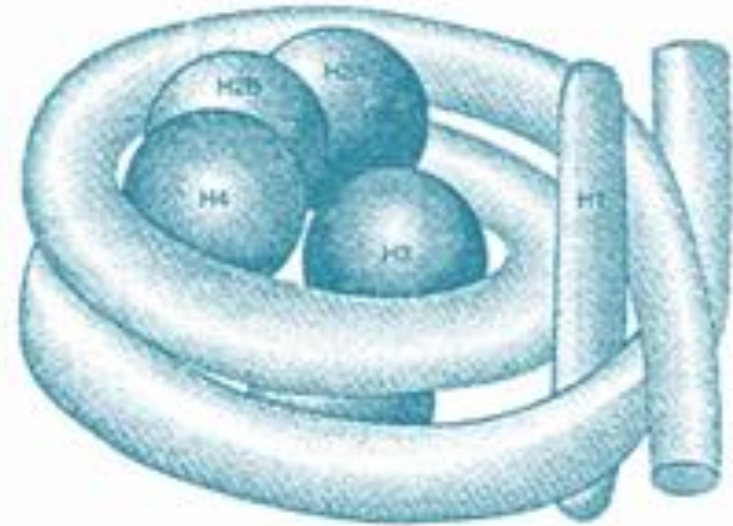


فیبر ۳۰ نانومتری



Nucleosome core  
(1 3/4 turn particle)

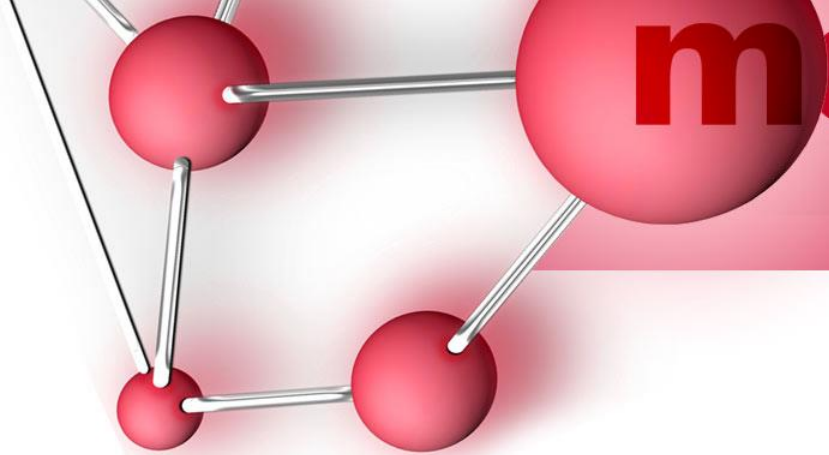
10.



Chromatosome  
(Two-turn particle +HT)

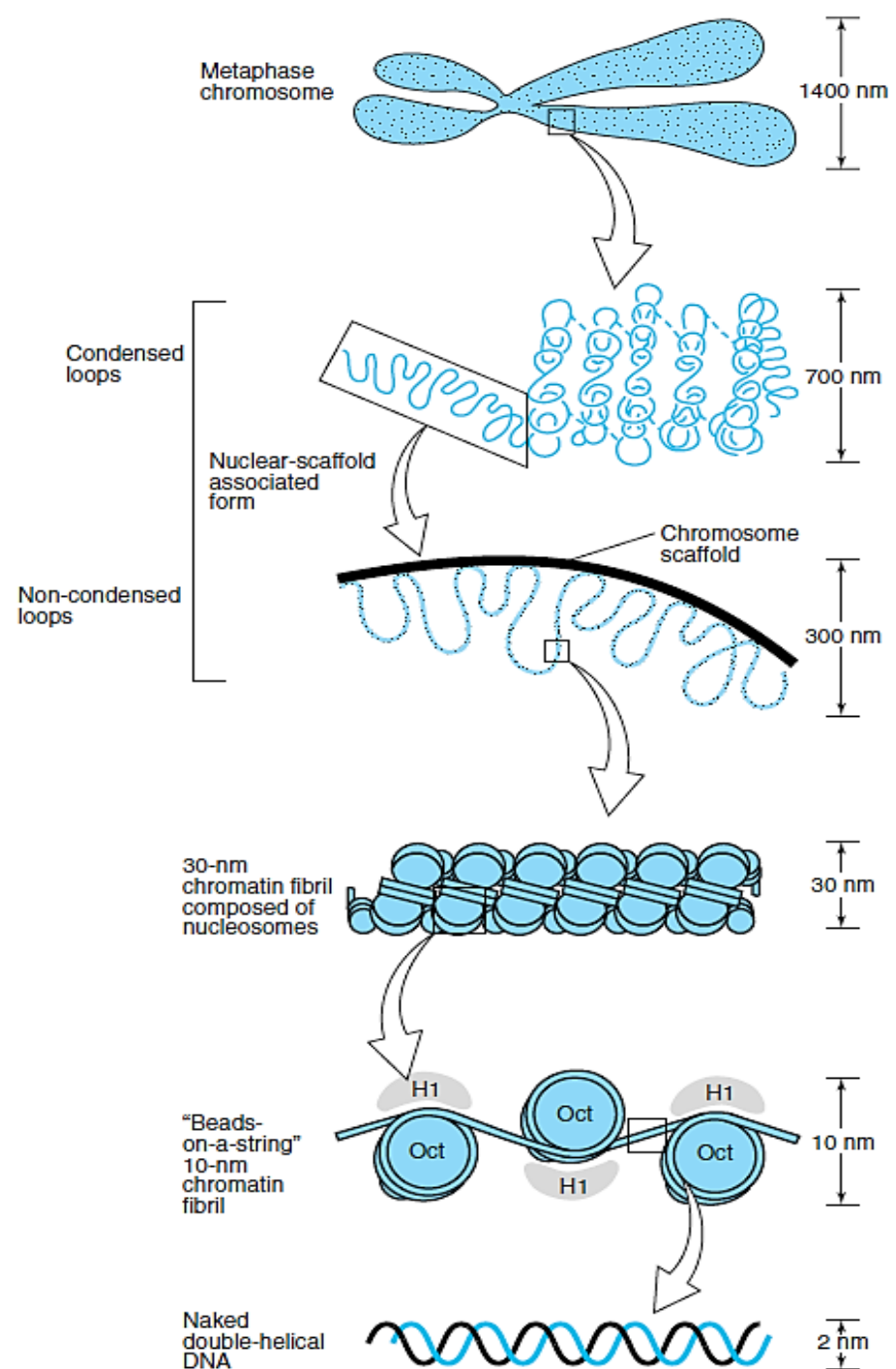
11.





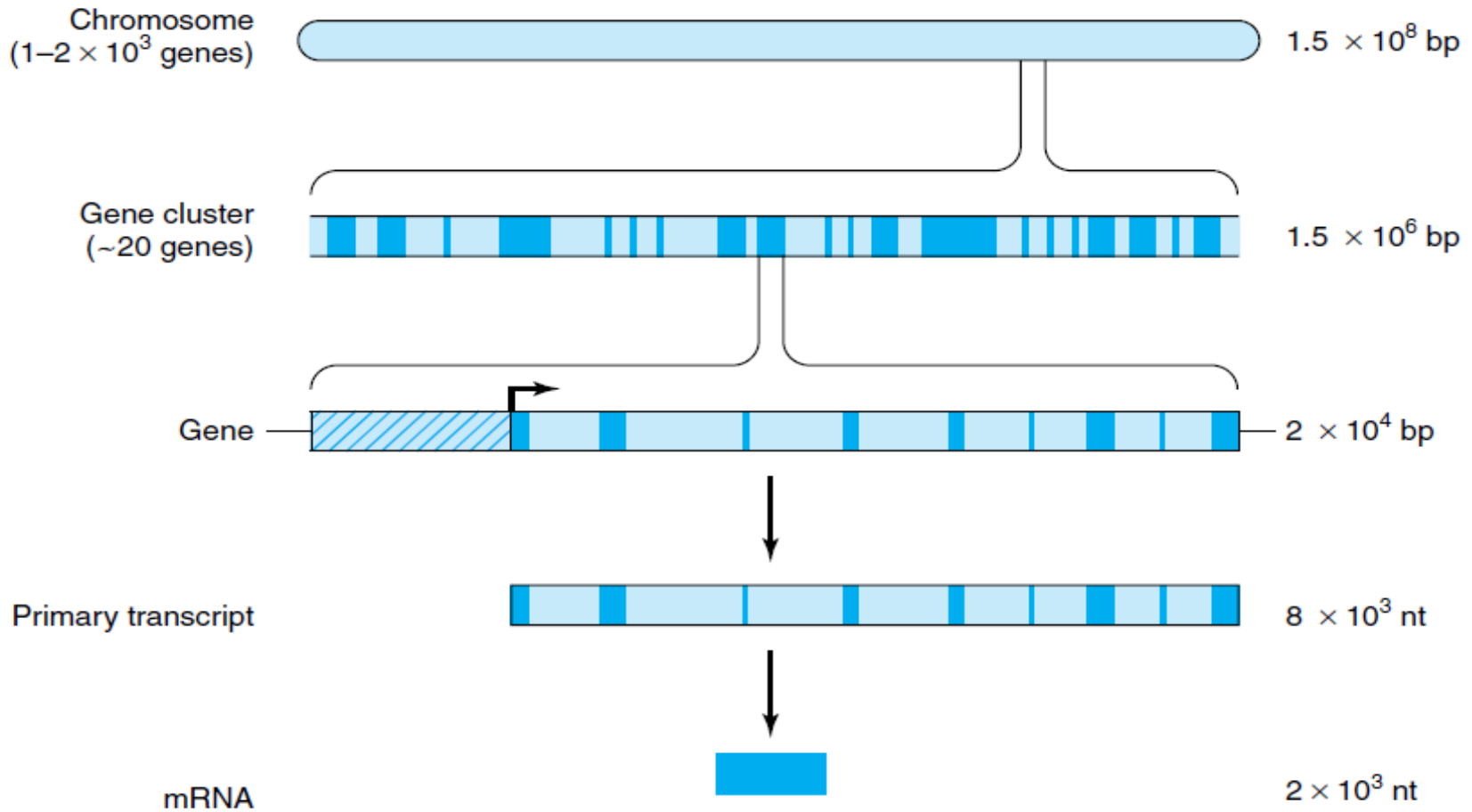
## ساختار کروموزوم

این شکل نشان دهنده میزان متراکم شدن DNA در کروموزوم های مرحله متافاز (بالا) تا DNA دو رشته ای مشخص شده (پایین) است



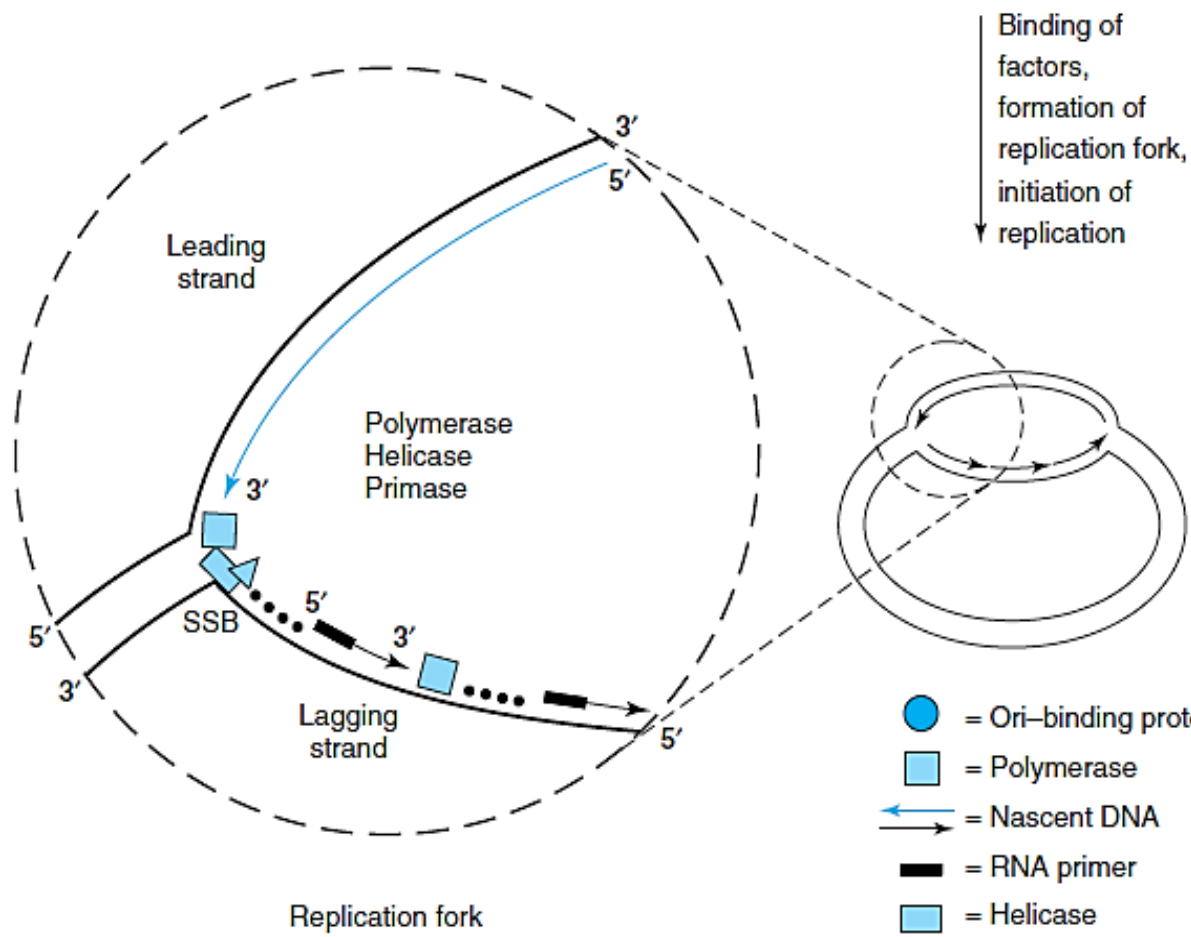
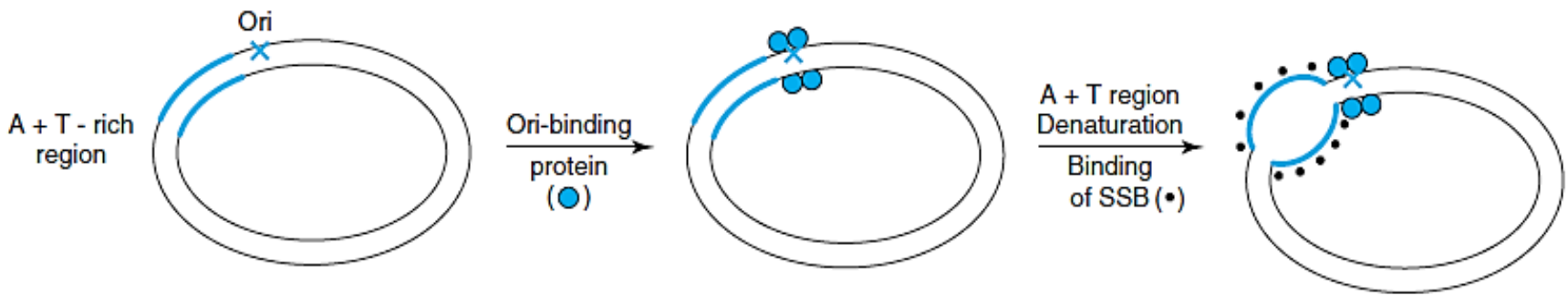


## ارتباط بين mRNA وDNA



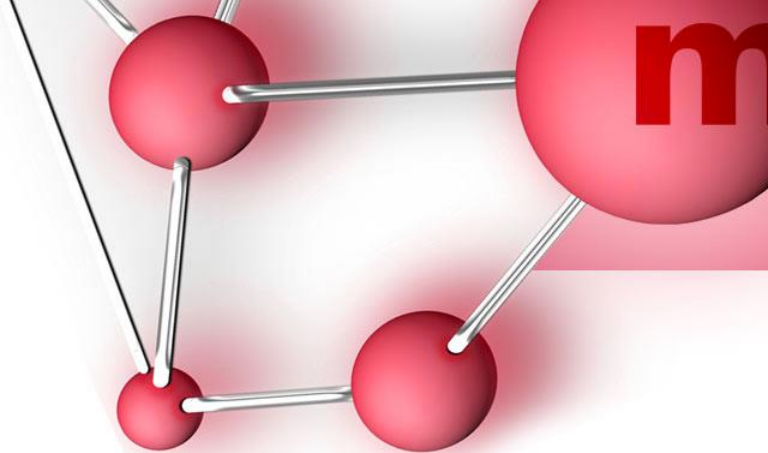
مراحل دخیل در همانند سازی

DNA این شکل همانند سازی DNA در یک سلول E.Coli را توضیح می دهد، ولی مراحل کلی در یوکاریت ها نیز مشابه است. پیوند اختصاصی یک پروتئین (پروتئین O) با مبدأ همانند سازی (ori) باعث باز شدن موضعی مارپیچ DNA در منطقه غنی از A+T مجاور می شود. DNA در این محل به وسیله پروتئین های اتصال یابنده به DNA تک رشته ای ((SSBs به شکل تک رشته ای ((SSDNA) نگه داشته می شود. این امر به انواع مختلف پروتئین ها از جمله هلیکاز، پریماز و DNA پلیمراز امکان می دهند که به DNA اتصال یابند و سنتز آن را شروع کنند. همانطور که سنتز DNA به صورت پیوسته (پیکان بلند) بر روی رشته رهبر و به صورت ناپیوسته (پیکان های کوتاه) بر روی رشته دنباله رو صورت می گیرد، چنگال همانند سازی پیش می رود. DNA جدید همیشه در جهت 5' به 3' سنتز می شود، همچنین DNA پلیمرازها یک نوکلئوتید را تنها به انتهای 3' یک رشته DNA اضافه می کنند.



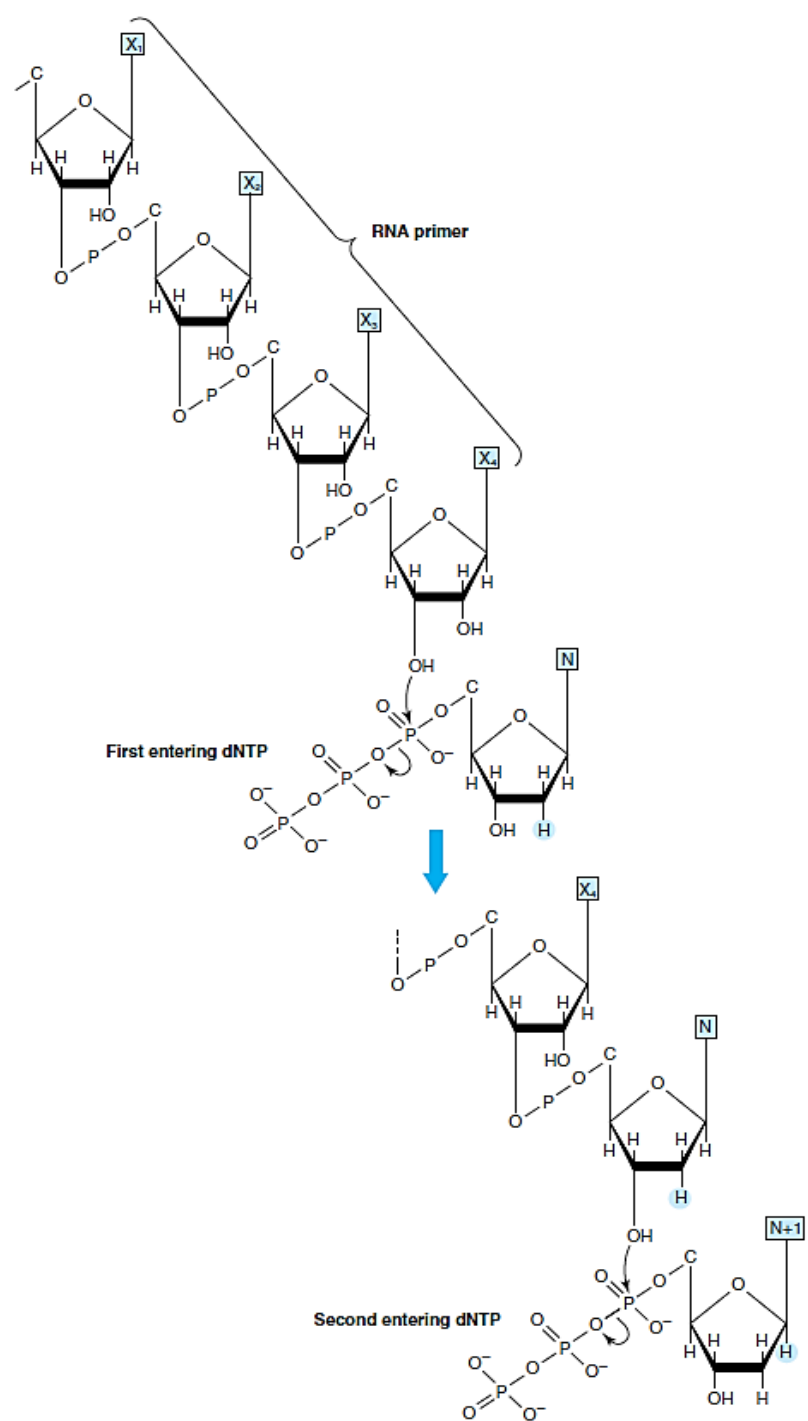
هماندسازی  
DNA

- = Ori-binding protein
- = Polymerase
- ↔ = Nascent DNA
- = RNA primer
- = Helicase
- ▲ = Primase
- = SSB



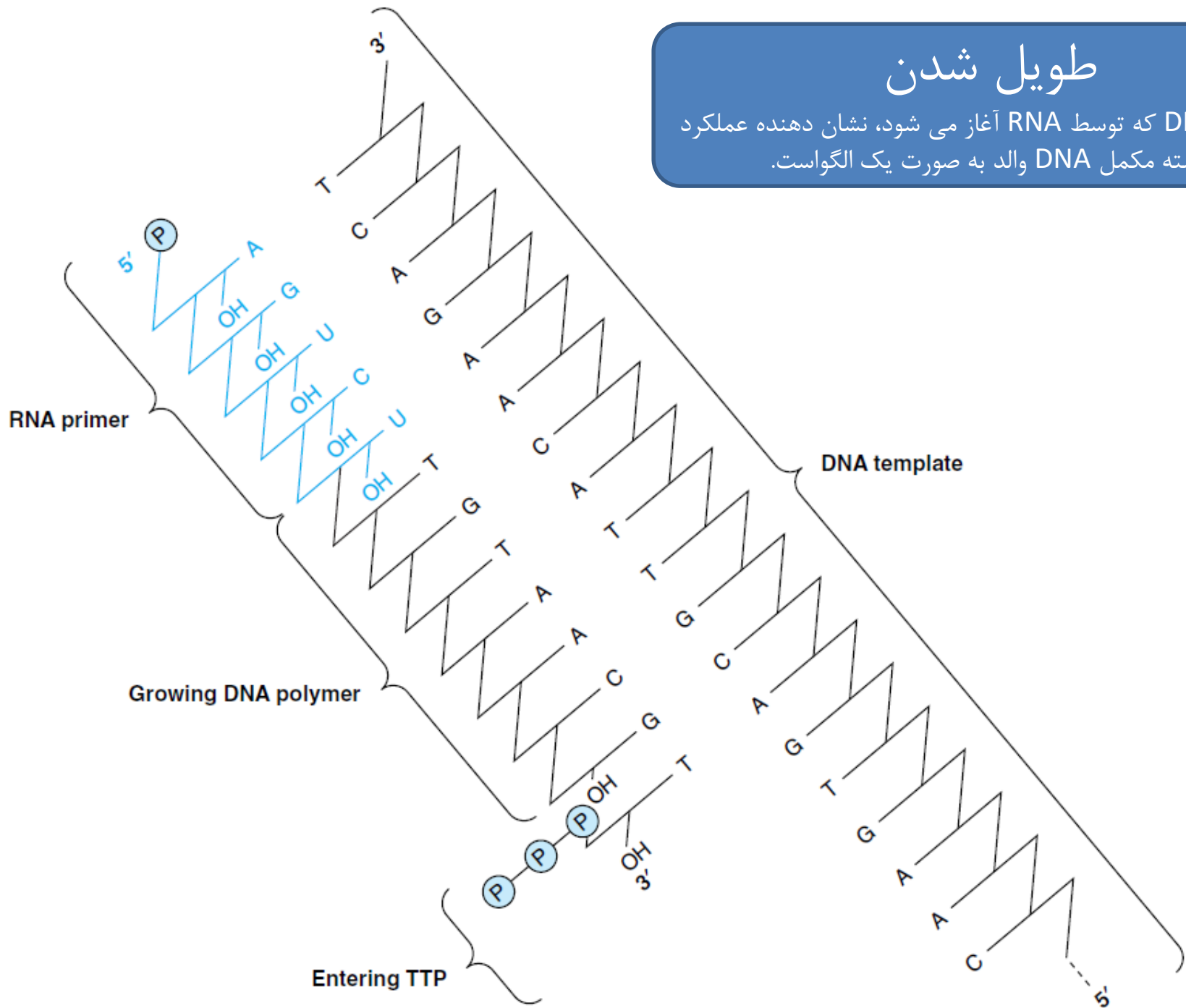
# شروع بیوسنتز DNA

بر روی یک RNA  
آغازگر و سپس اتصال  
داکسی ریبونوکلئوزید  
تری فسفات دوم.



# طویل شدن

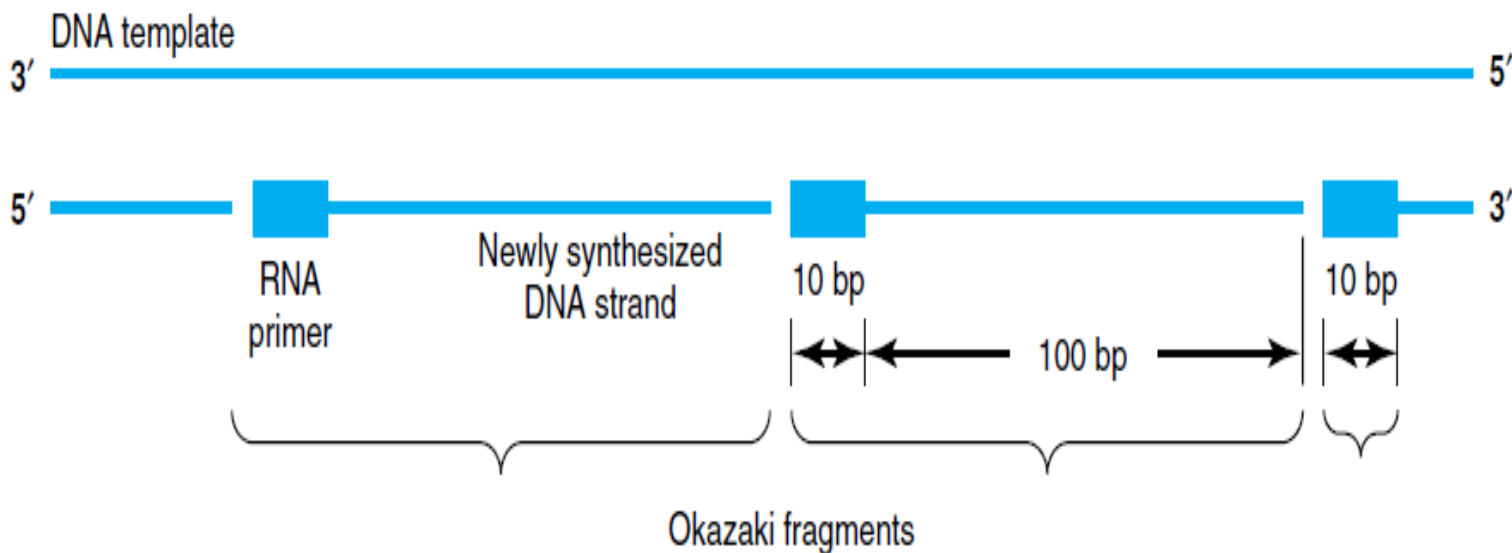
بیوسنتز DNA کہ توسط RNA آغاز می شود، نشان دهنده عملکرد رشته مکمل DNA والد به صورت یک الگوست.



# molecule

پلیمریزاسیون در رشته دنباله رو

پلیمریزاسیون ناپیوسته دزوکسی ریبونوکلئوتیدها بر روی رشته دنباله رو، تشکیل قطعات اکازاکی در هنگام سنتز DNA رشته دنباله رو نشان داده شده است.







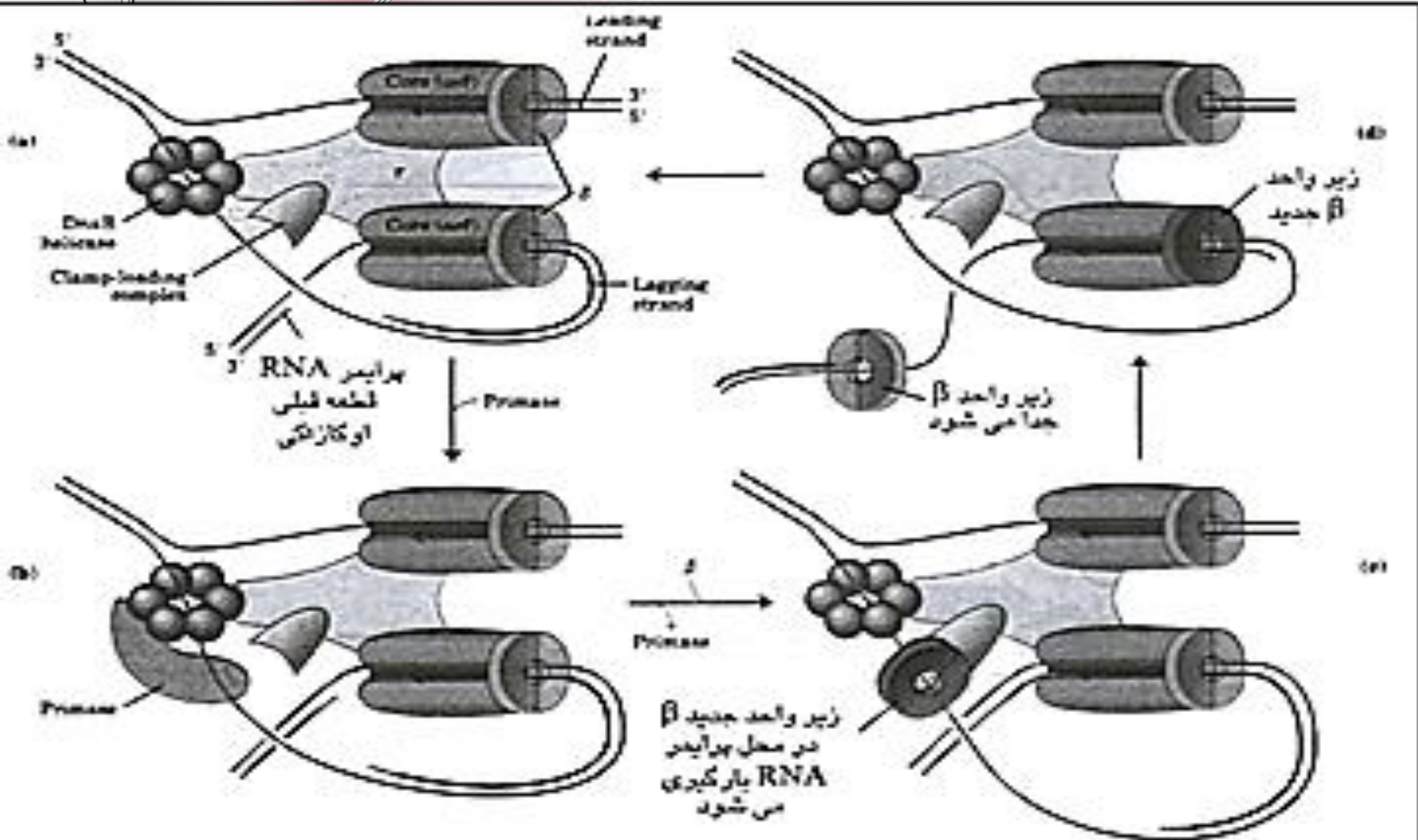
# molecule

## بیوسنتز DNA

سنتز DNA بر روی رشته های رهبر و پیرو. در داخل چنگال همانندسازی، رویدادها بطور هماهنگ توسط یک دimer DNA پلیمراز III واحد در یک کمپلکس همراه با هلیکاز DnaB بوقوع می پیوندند. این شکل فرایند همانند سازی را نشان می دهد که در شرف وقوع می باشد. رشته پیرو به شکل قوس درآمد. تا سنتز DNA به طور همزمان بر روی هر دو رشته رهبر و پیرو توسط دو سری از زیر واحدهای هسته ای DNA پلیمراز III به انجام برسد. پیکان انتهای 3' دو رشته جدید و جهت سنتز DNA را نشان می دهند. یک قطعه اوکازاکی بر روی رشته پیرو در حال سنتز می باشد.

# molecule

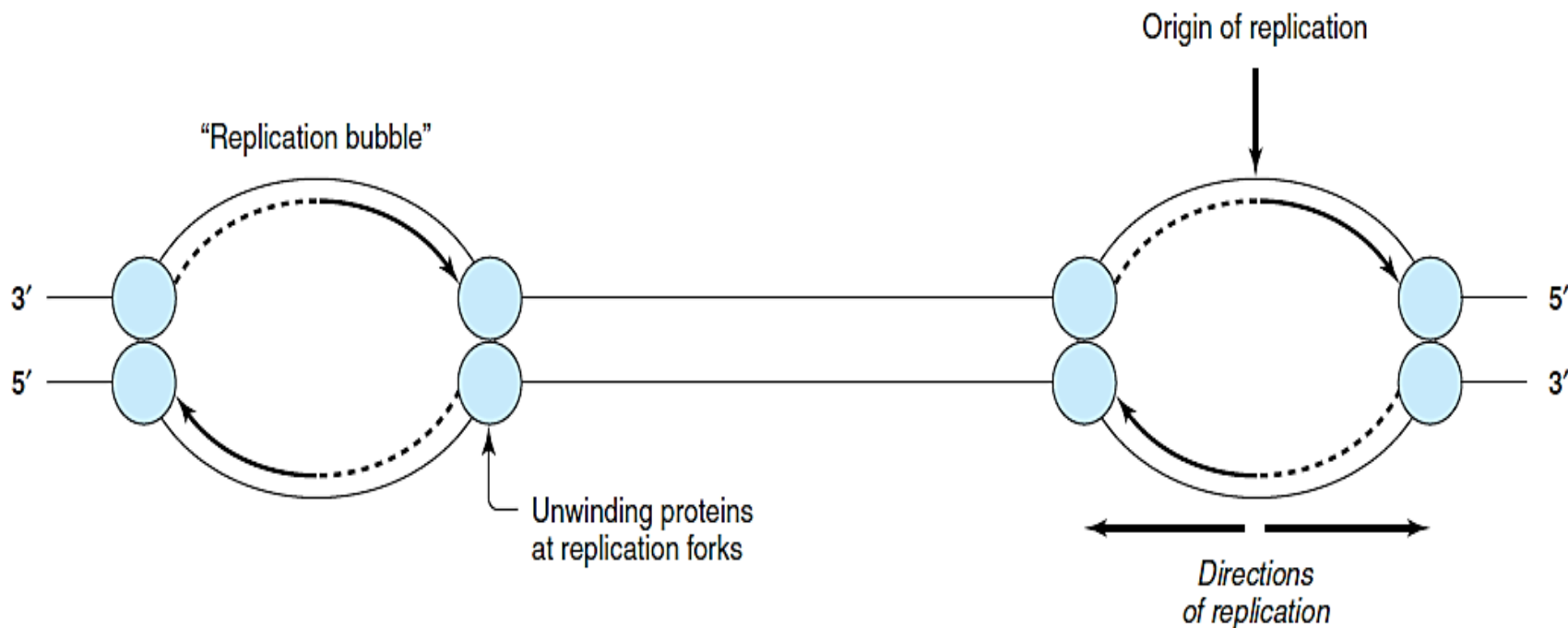
## بیوسنتز DNA



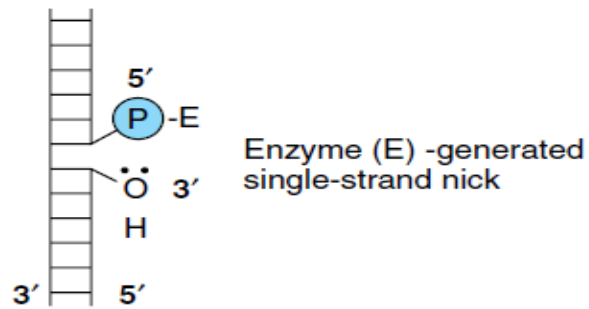
# molecule

## تشکیل حباب

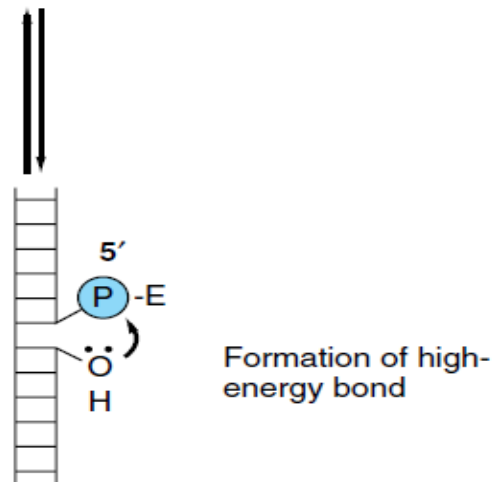
ایجاد حباب‌های همانند سازی طی روند سنتز DNA. همانند سازی دو جهته و موقعیت‌های پیشنهادی پروتئین‌های بازکننده مارپیچ در چنگال همانند سازی نشان داده شده اند



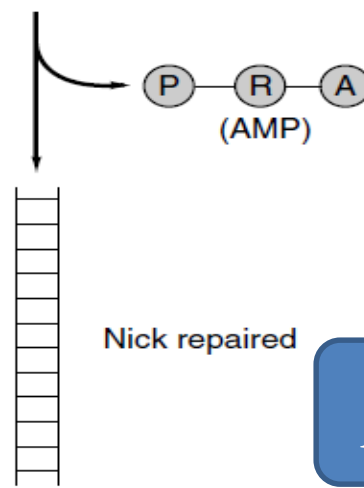
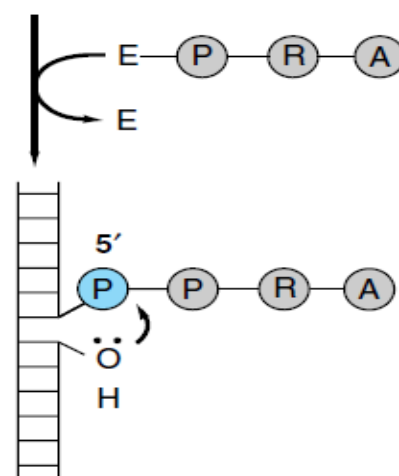
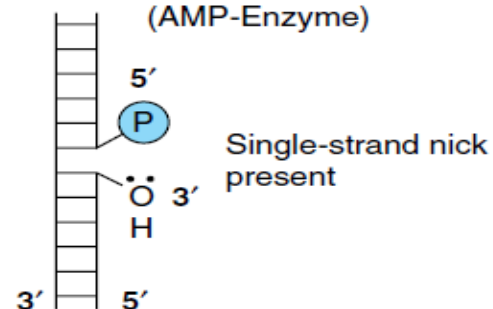
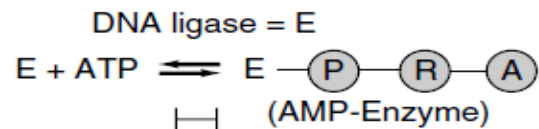
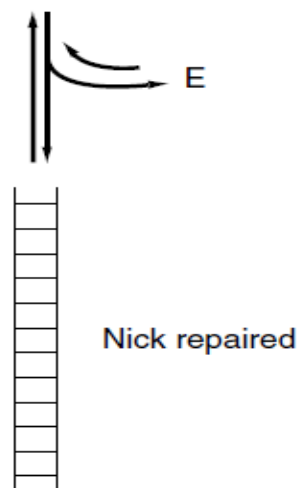
Step 1 DNA topoisomerase I = E



Step 2



Step 3



نقش توپوایزومراز

# molecule

## چرخه سلولی

چرخه سلولی پستانداران و مناطق بازرسی:

درست بودن DNA ، کروموزوم و جدا شدن کروموزومها مستقلاً در چرخه سلولی بازبینی می شود.

اگر در مراحل G1 یا G2 چرخه سلولی

آسیب دیدن DNA شناسایی شود،

یا اگر روند طبیعی جدا شدن کروموزومها

ناکامل باشد.

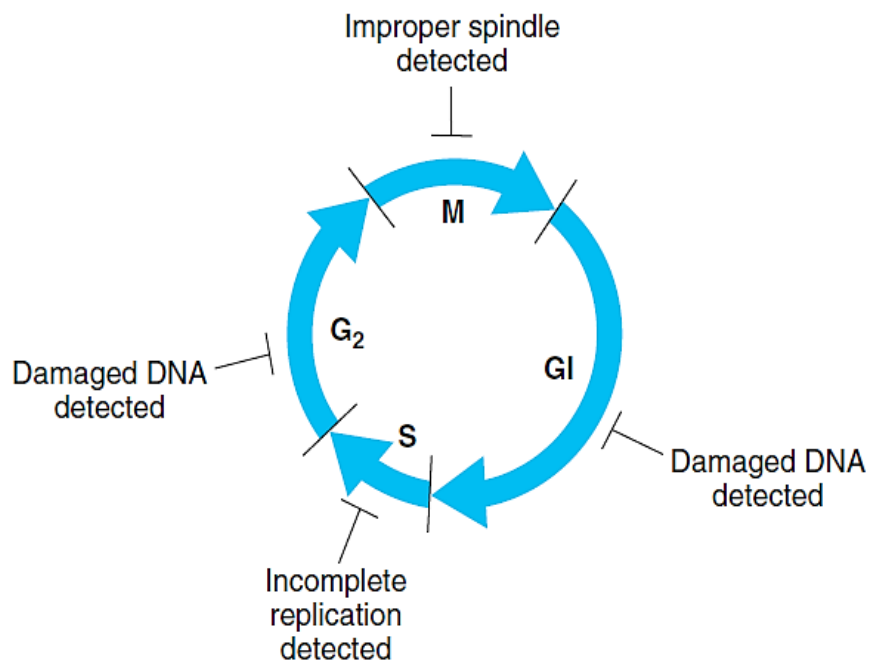
سلولها از مرحله ای از چرخه سلولی

که در آن آسیبها مشخص شده اند

عبور نخواهد کرد.

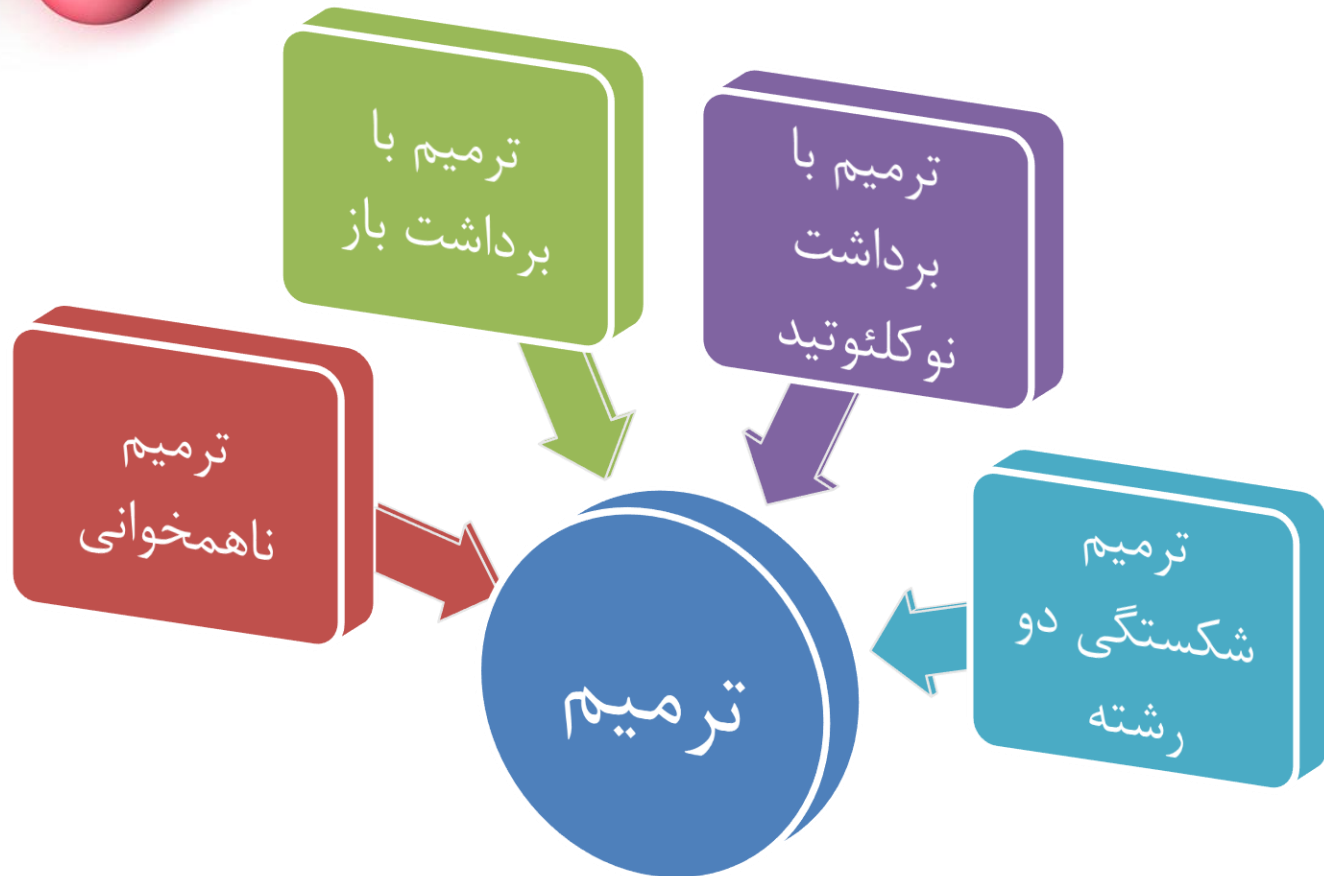
در برخی موارد اگر آسیب قابل ترمیم نباشد،

سلولی برنامه ریزی شده (آپتوز Apoptosis) خواهند شد.

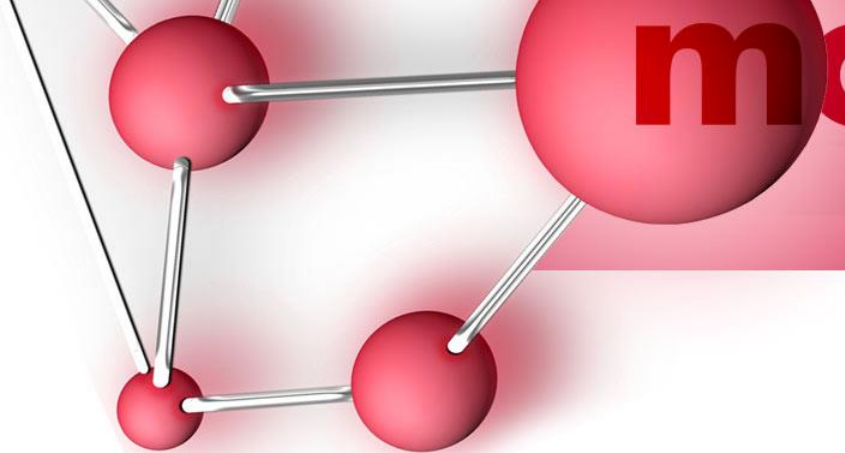


# molecule

## ترمیم DNA آسیب دیده

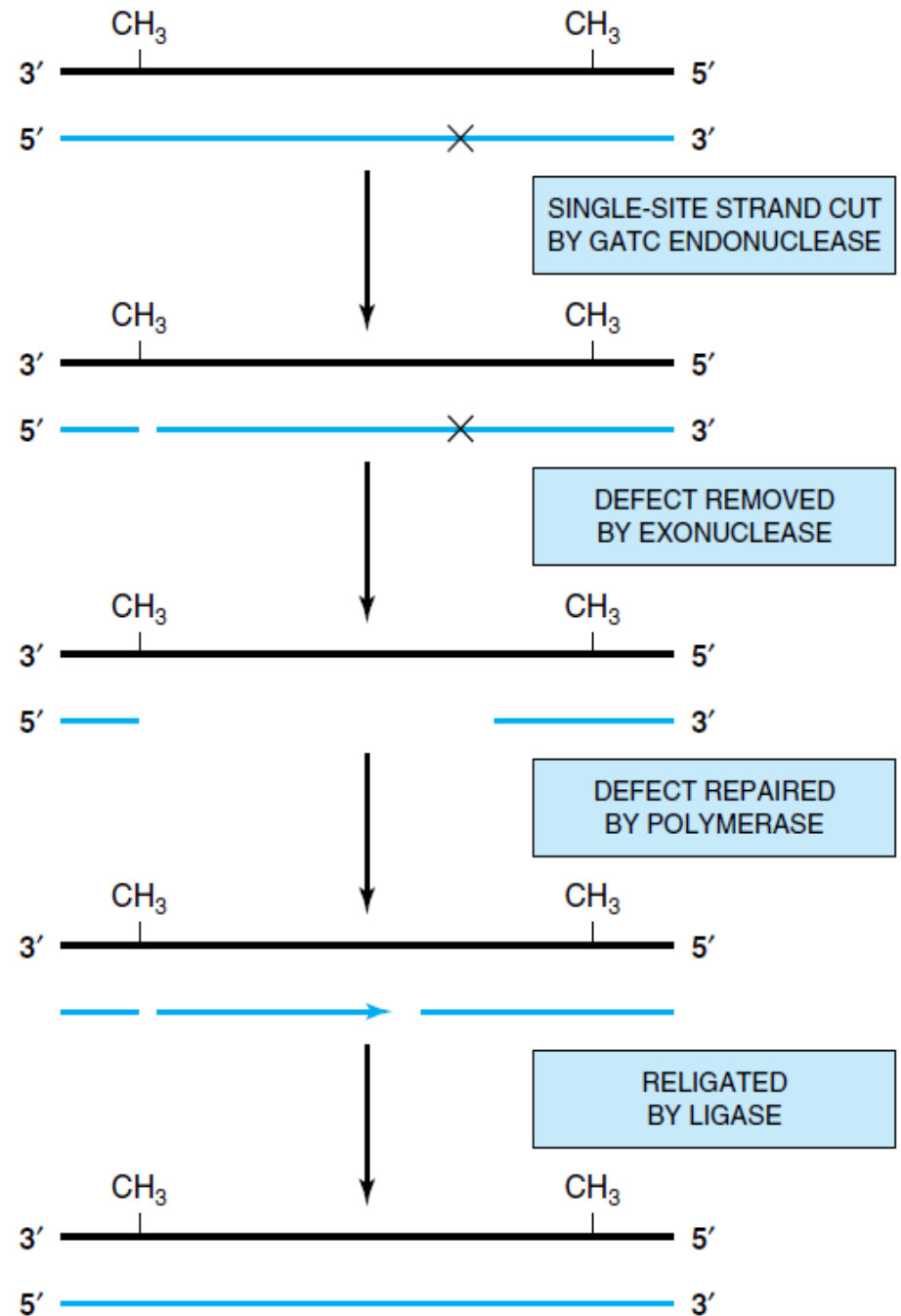




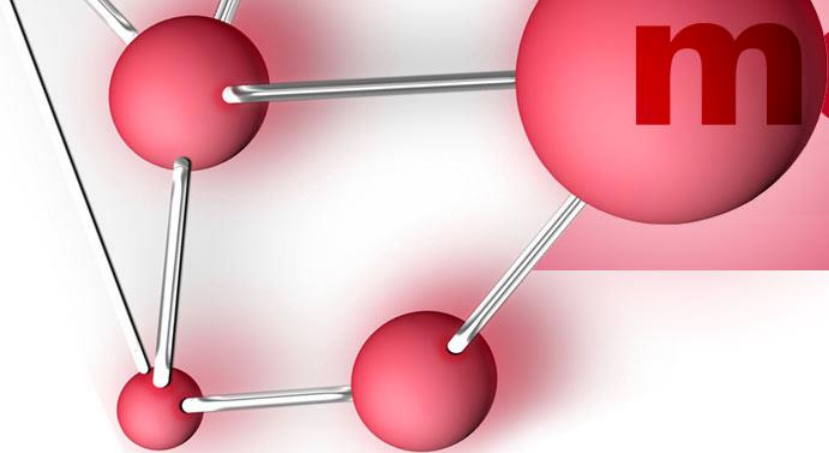


## ترمیم بد - جورشدگی DNA

این مکانیسم یک جفت باز را که به صورت نادرست جور شده اند (مثلاً C با A به جای T با A) یا منطقه کوتاهی از DNA جفت نشده را تصحیح می کند. منطقه معیوب به وسیله اندونوکلازی شناسایی می شود، که در توالی GATC متیله مجاور، برشی در یکی از رشته ها ایجاد می کند. رشته DNA تا محل جهش کاملاً حذف می شود، جایگزین می گردد و مجدداً به رشته اصلی اتصال می یابد.



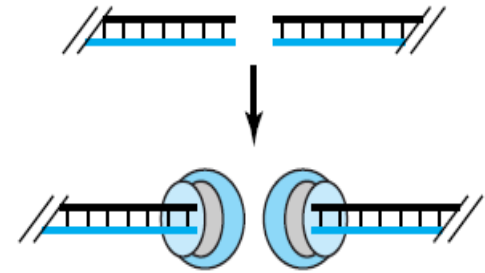




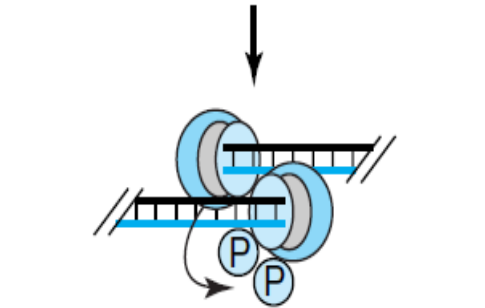
## ترمیم شکستگی رشته مضاعف DNA

پروتئینهای KU و پروتئین کیناز وابسته به DNA به هم اتصال می یابند و باعث می شوند دو رشته به هم نزدیک شده و مارپیچ دوتایی آنها باز شود. بازهای قطعات حاصله با یکدیگر جفت می شوند، انتهای اضافی (احتمالاً به وسیله یک اندو یا اگزونوکلیئاز وابسته به DNA-PK) برداشته می شوند و فواصل پر می شوند، و پیوستگی رشته به وسیله اتصال قطعات به هم حفظ می شود

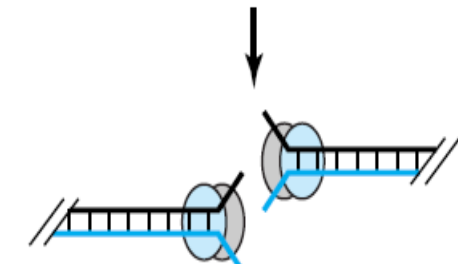
Ku and DNA-PK bind



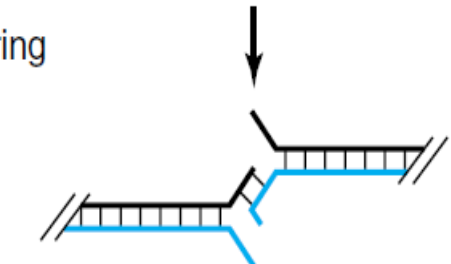
Approximation



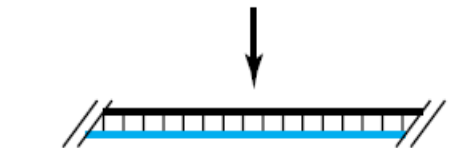
Unwinding



Alignment and base pairing



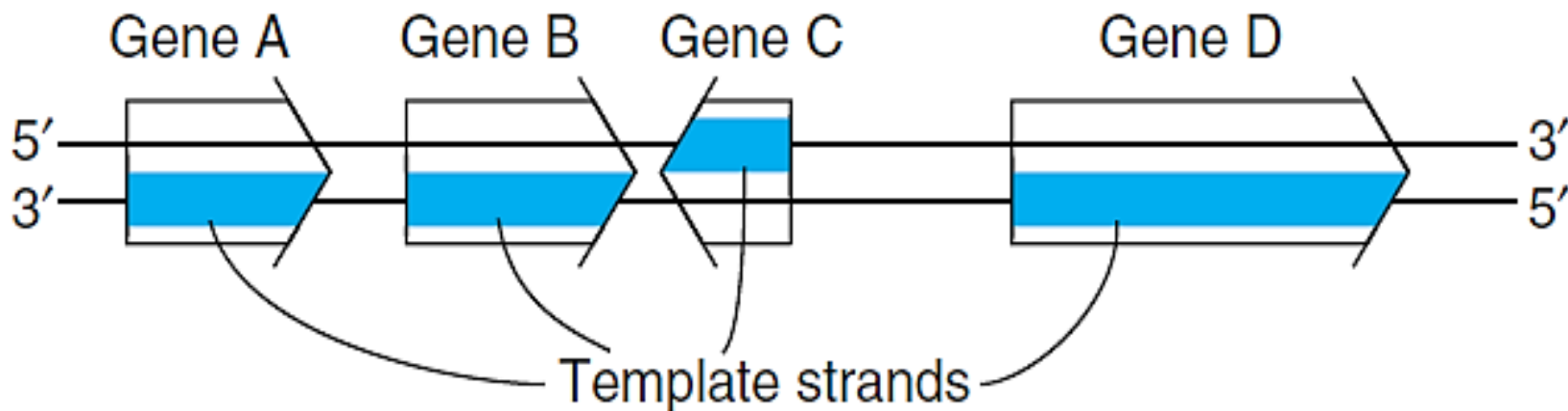
Ligation



# molecule

## نسخه برداری

این شکل نشان می دهد که ژن ها می توانند از هر دو رشته DNA نسخه برداری شوند. سرفلش ها نمایانگر جهت نسخه برداری (قطبیت) است. توجه داشته باشید که رشته الگو همیشه در جهت ۳' به ۵' خوانده می شود. رشته مقابل، رشته کد کننده نامیده می شود زیرا (به استثنای تغییر T به جای U) مشابه نسخه mRNA (نسخه اولیه در سلول های یوکاریوت) است که محصول پروتئینی ژن را کدگذاری میکند.



# molecule

## پلیمراز RNA

RNA پلیمراز (RNAP)، کاتالیزور پلیمریزاسیون ریبونوکلئوتیدها و تشکیل یک توالی RNA است، توالی فوق، مکمل رشته الگوی ژن است. نسخه RNA همان قطبیت رشته کد کننده را دارا است (۵' به ۳')، ولی به جای T حاوی U است. RNAP اشتریشیا کولی متشکل از یک کمپلکس مرکزی از دو زیر واحد  $\alpha$  و دو زیر واحد  $\beta$  ( $\beta\beta'$ ) است.

آنزیم کامل (holoenzyme)

شامل زیر واحد  $\alpha_2\beta\beta'$  مرکزی

متصل می شود. زیر واحد  $\omega$  نشان

داده شده است حباب نسخه بردار

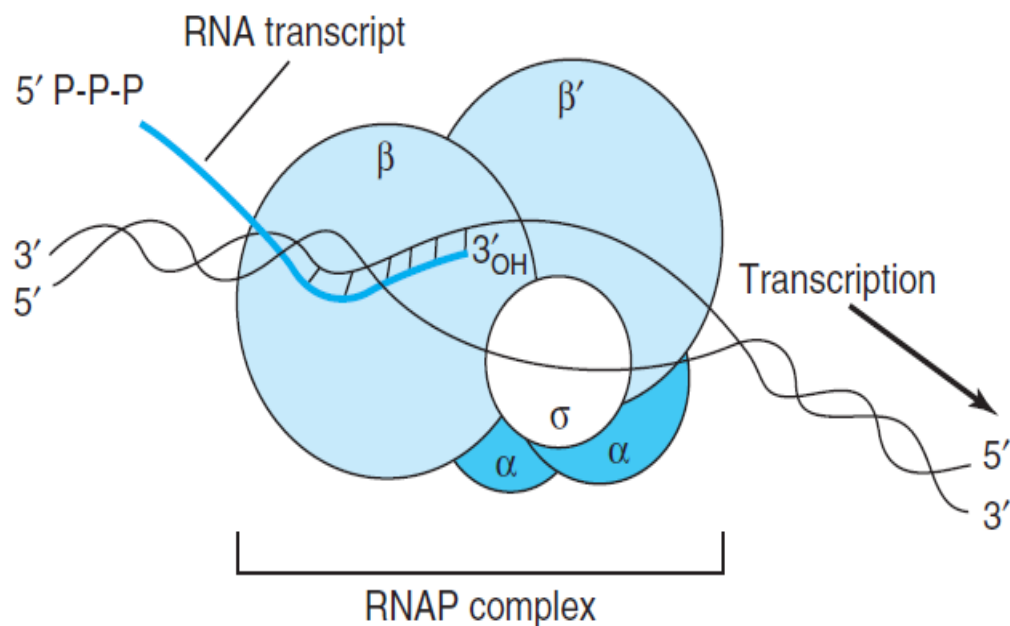
ناحیه ای حدود ۲۰ bp از DNA

ذوب شده است. کل کمپلکس

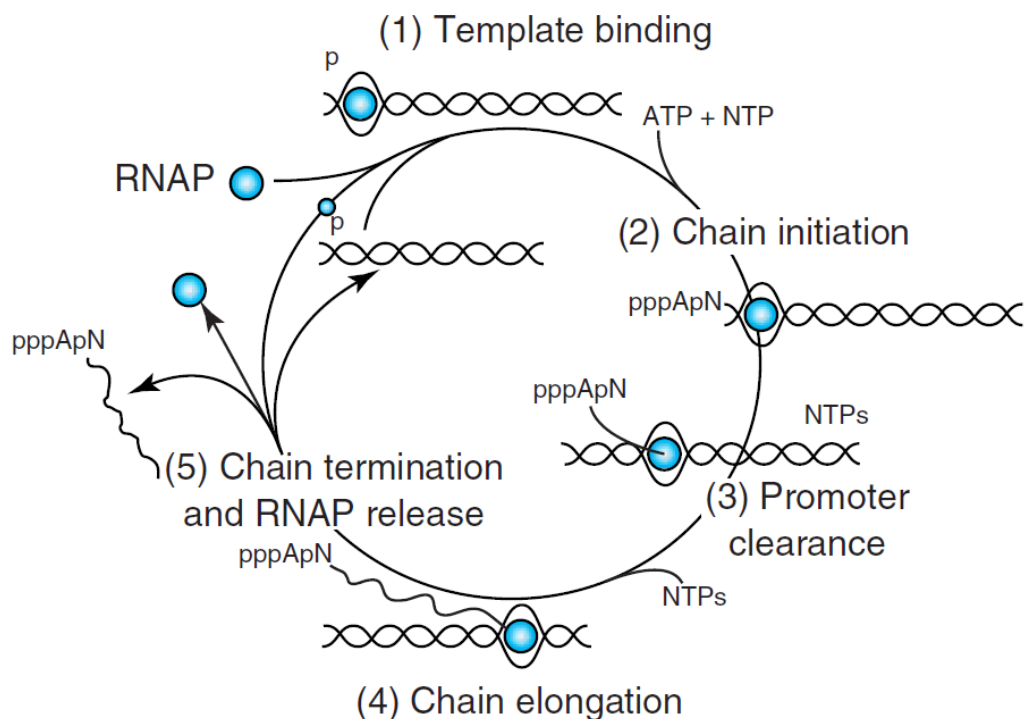
بسته به شکل فضایی RNAP

ناحیه ای بین ۳۰ bp تا

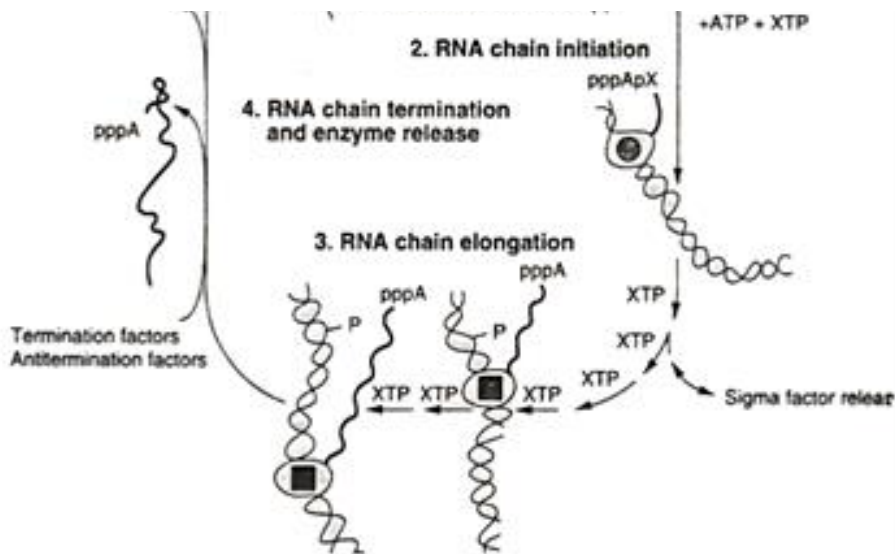
۷۵ را می پوشاند.



# سیکل بیوسنتز NA



چرخه نسخه برداری در باکتری ها. نسخه برد  
 باکتریای در چهار مرحله توضیح داده شده است  
 (۱) اتصال به رشته الگو: **RNA** پلیمراز (**NAP**  
**DNA** اتصال می یابد و یک پروموتور را شناسا.  
 دو رشته **DNA** را از هم باز می کند تا یک که  
 پیش از شروع (**PIC**) تشکیل شود.  
 (۲) شروع زنجیره: هولوآنزیم **RNAP** (قسمت  
 یکی از چندین عامل سیگما) کاتالیزور اتصال باز اول  
 (معمولاً **ATP** یا **GTP**) به ریبونوکلئوزید تری فسفات  
 دوم و تشکیل یک دی نوکلئوتید است.  
 (۳) طول شدن زنجیره: واحدهای متوالی به پایانه 3'  
**OH** مولکول **RNA** تازه تشکیل شده اضافه می شوند،  
 (۴) خاتمه و آزاد شدن: زنجیره **RNA** کامل شده و  
**RNAP** از رشته الگو رها می شوند. هولوآنزیم **RNAP**  
 مجدداً تشکیل می گردد، یک پروموتور را پیدا می کند و  
 چرخه تکرار می شود



# molecule

نامگذاری و خواص RNA پلیمرز های وابسته به DNA در پستانداران

| نوع آنزیم | حساسیت به آلفا -<br>آمانیتین | محصولات اصلی |
|-----------|------------------------------|--------------|
| I (A)     | غیر حساس                     | rRNA         |
| II (B)    | حساس به غلظت های<br>پائین    | hnRNA (mRNA) |
| III (C)   | حساس به غلظت های بالا        | tRNA و 5SRNA |



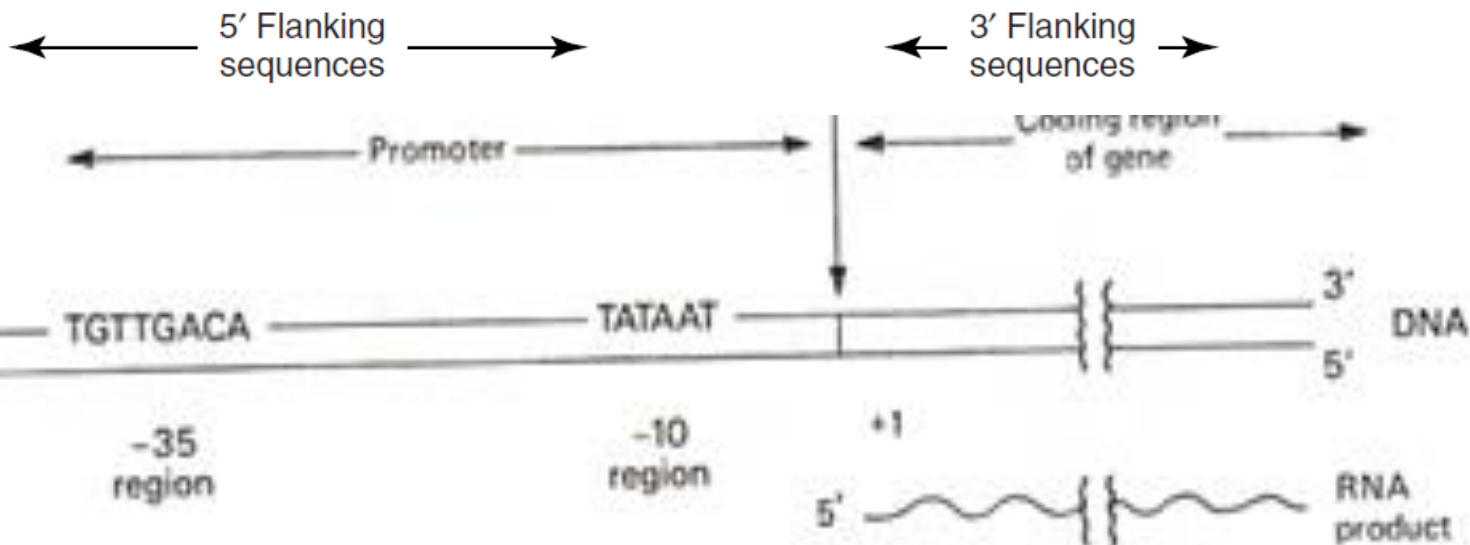
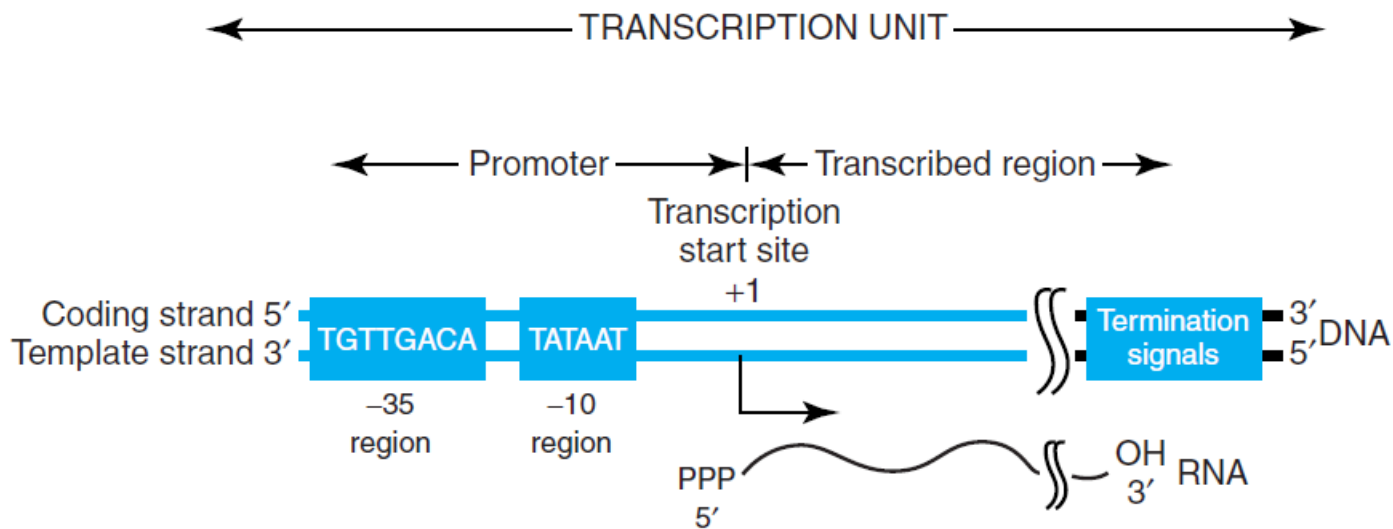
## پروموتور شروع

پروموتورهای باکتریایی، مانند پروموتور E.Coli که در اینجا به نمایش درآمده است، در دو منطقه حاوی توالی‌های نوکلئوتیدی شدیداً حفظ شده با یکدیگر اشتراک دارند. این مناطق ۳۵ pb و ۱۰ pb قبل از (در جهت ۵' رشته کد کننده) نقطه شروع نسخه برداری (در +۱) قرار گرفته اند، بر حسب قرارداد کلیه نوکلئوتیدهایی که قبل از نقطه شروع نسخه برداری (+۱) قرار گرفته اند با علامت منفی شماره گذاری می شوند. و توالیهای مجاور ۵' (- 5' flanking sequences) نامیده می شوند. همچنین بر حسب قرارداد، توالیهای تنظیم کننده DNA (جعبه TATA و ...) در جهت ۵' به ۳' و به همان صورتی که بر روی رشته کد کننده قرار دارند، بیان می شوند. با این وجود، اجزای فوق تنها در DNA دو رشته ای عملکرد دارند. توجه داشته باشید که نسخه تولید شده از این واحد نسخه برداری دارای همان جهت یا sense (یعنی جهت ۵' به ۳') رشته کد کننده است. عامل cis خاتمه گر (termination cis element) در انتهای واحد نسخه برداری قرار می گیرد (برای جزئیات بیشتر شکل ۳۲-۶ را ببینید) بنابر قرارداد توالی‌های بعد از (downstream) جایگاهی که در آن ختم نسخه برداری صورت می گیرند توالی‌های مجاور ۳' نامیده می شوند.

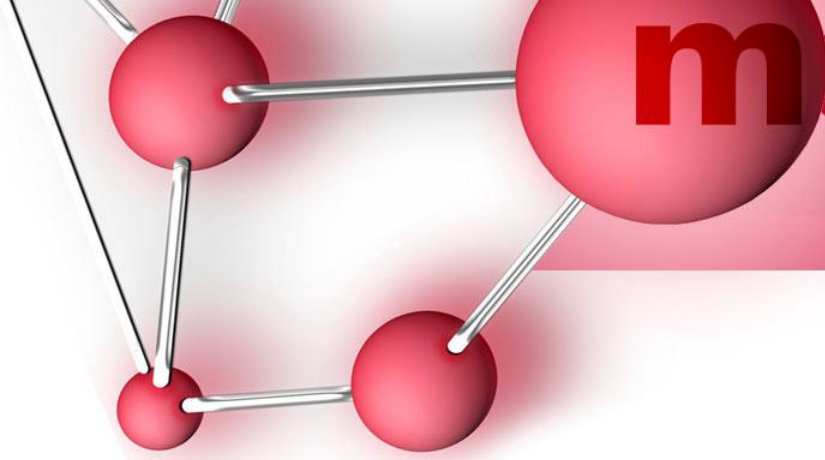


# molecule

## پروموتور شروع

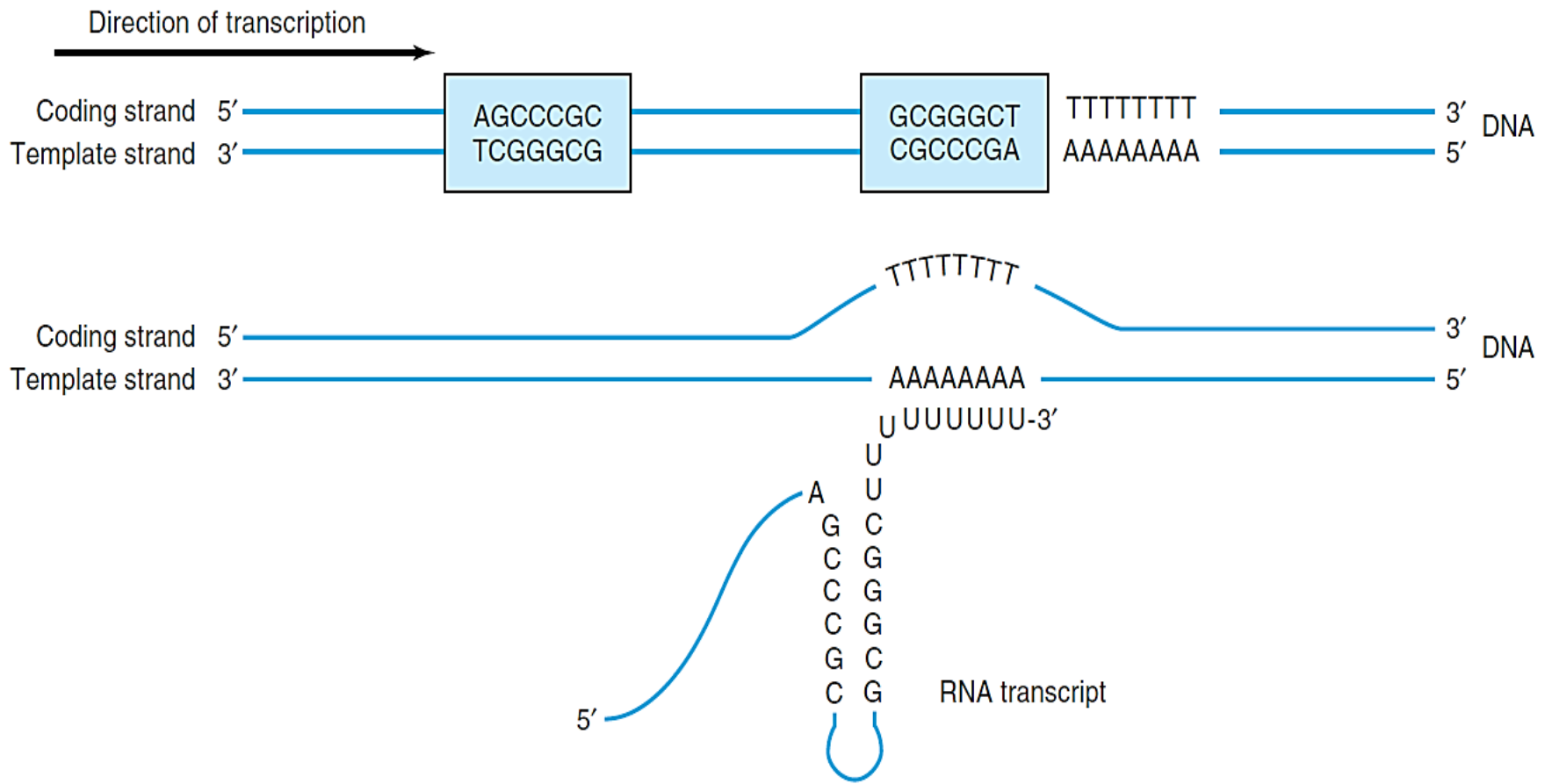


پیام خاتمه نسخه برداری اصلی در باکتری ها حاوی اجزائی است که با فاصله قرار گرفته اند و بصورت معکوس تکرار می شوند ( دو قسمتی که داخل کادر آورده شده اند) و به دنبال آن قطعه ای از جفت بازهای AT می آید ( شکل بالا). هنگامی که این توالی تکراری معکوس به صورت RNA نسخه برداری شود، قادر به تولید ساختمان دوم در نسخه RNA است که در شکل پایین نشان داده شده است. تشکیل این RNA سنجاق سری ، باعث می شود که RNA پلی مرز متوقف شود و متعاقب آن خاتمه گر رو ( $\rho$ ) به پلی مرز متوقف شده متصل شده و به طریقی باعث ختم زنجیره RNA شود.

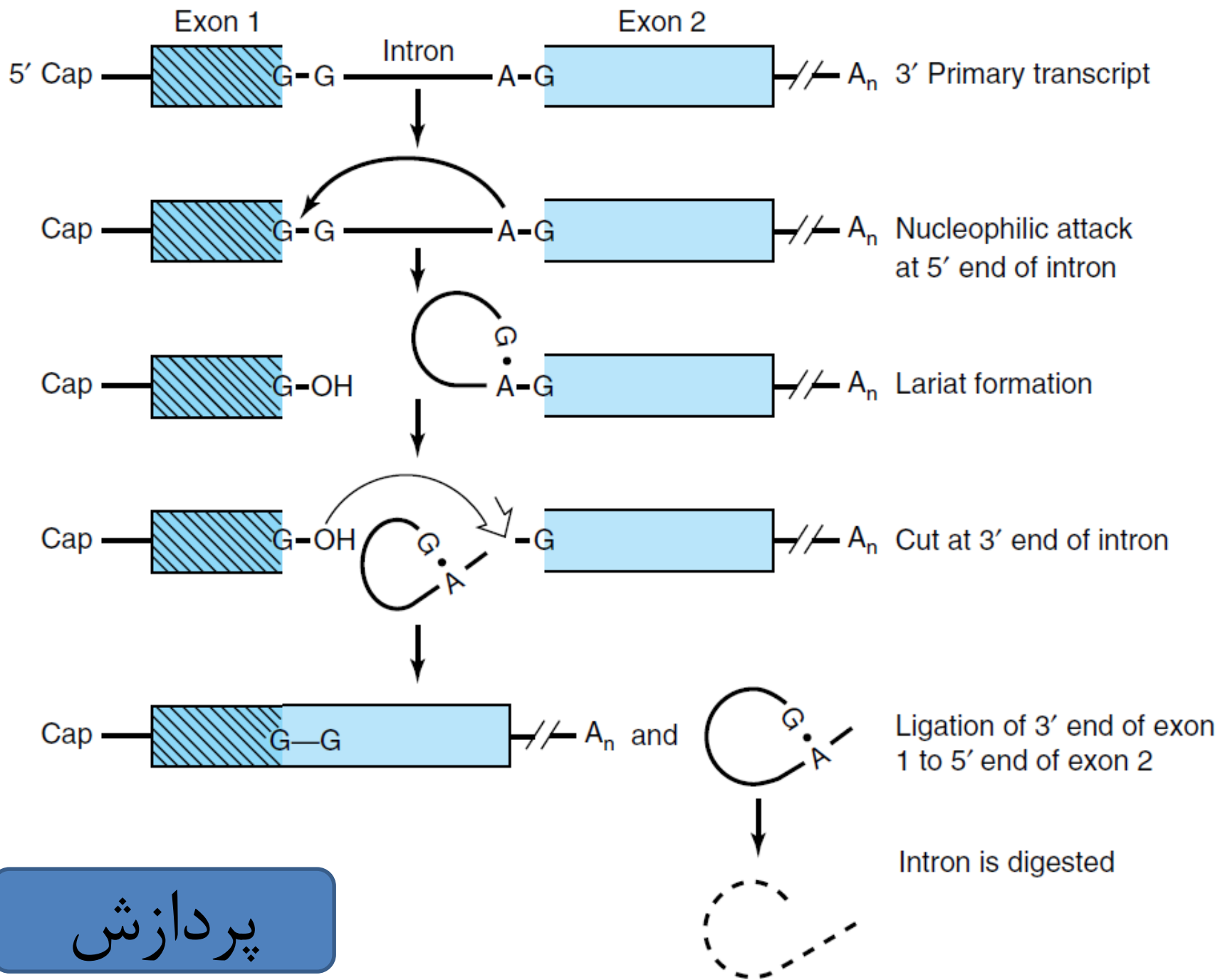


# molecule

## پروموتور خاتمه



پردازش نسخه اولیه به mRNA. در این نسخه فرضی، انتهای ۵' چپ اینترون قطع شده است (↓) و قوسی بین G در انتهای ۵' اینترون و یک A در نزدیکی انتهای ۳' و در توالی مشترک UACUAAC تشکیل می شود. توالی اخیر، محل انشعاب نامیده می شود و این ۳' ترین A است که پیوند ۵'-۲' با G برقرار می کند. آن گاه انتهای ۳' (راست) اینترون قطع می شود (↓). این امر باعث آزاد شدن قوس می شود. قوس، تجزیه می شود و اگزون ۱ در واحدهای G به اگزون ۲ متصل می شود.



پردازش

# molecule

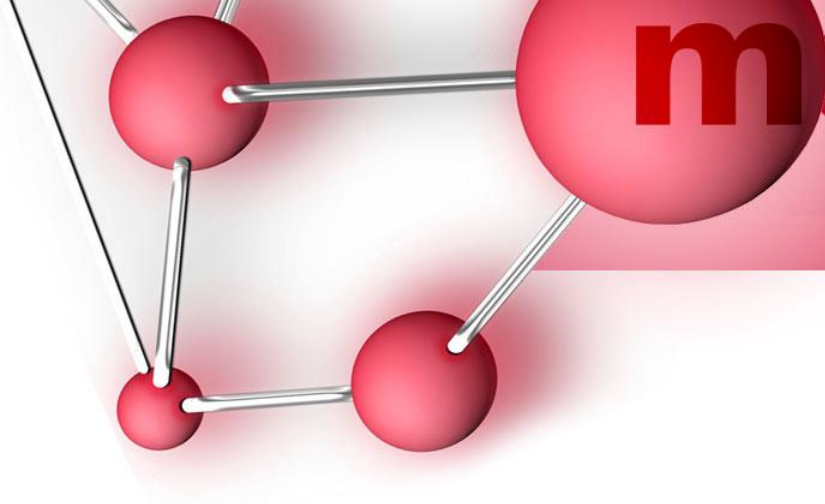
## تغییرات mRNA

- (1) اضافه شدن کلاهک cap به انتهای ۵' که وظیفه آن دخالت در ترجمه و محافظت از سر ۵' در برابر حمله آگزونوکلئازها میباشد.
- (2) ۲۰ نوکلئوتید پایین تر از توالی AAUAA قطع شده و سپس دنباله پلی A به انتهای ۳' اضافه میشود، وظیفه آن حفاظت از دم ۳' در برابر حمله آگزونوکلئازهاست.
- (3) در هر دو سر ۵' و ۳' منطقه کد کننده mRNA نوکلئوتیدهای اضافی در مناطق ترجمه نشدنی یا غیر کد کننده وجود دارد، وظیفهشون در پردازش، انتقال، تجزیه و ترجمه ست.
- (4) اصلاح RNA منجر به تغییرات اطلاعات کد کننده میشود به طوری که توالی کد کننده mRNA با توالی DNA مربوط به خود متفاوت است.
- (5) بعد از ورود mRNA به سیتوپلاسم، متیلاسیون ثانویه mRNA بر روی اجزای ۲' هیدروکسی و ۶' N آدنیل روی میدهد.
- (6) آنزیمی که در تولید نقش دارد RNA پلیمراز ۲ ست.
- (7) نقطه اتصال در لبه سمت چپ اینترون معمولاً توالی AGGU را دارد و در لبه سمت راست معمولاً به دنبال توالی ثابت GU با توالی AG میآید.



- (1) . تغییراتی در بازهای tRNA مانند متیلاسیون، دزآمیناسیون، احیا و آرایش مجدد پیوند گلیکوزیدی رخ میدهد.
- (2) tRNA بصورت پیش سازهای بزرگی رونویسی میشوند، آنها شامل توالی بیش از یک tRNA هستند و سپس به وسیله ریبونوکلئازهای خاصی مورد پردازش نوکلئولیزی و کاهش اندازه واقع میشوند.
- (3) ژن های بعضی از مولکول های tRNA یک اینترون به طول ۴۰-۱۰ نوکلئوتید دارند که در نزدیکی حلقه آنتی کدون قرار دارد، از روی آن درون ژن های tRNA رونویسی انجام میشود.
- (4) آنزیم هایی که tRNA را مورد پردازش قرار میدهند علاوه بر ساختمان خطی قادر به شناسایی ساختمان سه بعدی آن هم هستند.
- (5) آلکیلاسیون نوکلئوتیدها.
- (6) اتصال CCA به انتهای ۳' توسط آنزیم نوکلئوتیدیل ترانسفراز که احتمالاً در سیتوپلاسم صورت میگیرد.
- (7) آنزیمی که در تولید نقش دارد RNA پلیمراز ۳ ست.

- (1) ابتدا یک مولکول RNA مورد رونویسی قرار گرفته سپس پیش ساز در هستک مورد پردازش تا به اجزای مورد نیاز تبدیل شود. رونوشت اولیه مولکول 45s است که در هستک متیله میشود. ژن های rRNA در هستک های سلول پستانداران واقع است.
- (2) عمل پردازش برخلاف mRNA توسط واکنش های اندونوکلئولیتیک و اگزونوکلئولیتیک صورت میگیرد rRNA مجددا در پردازش متیله میشود.
- (3) زیر واحد کوچک 40s ریبوزوم از مولکول rRNA 18s و ۳۰ پروتئین ریبوزومی بوجود میاید. زیر واحد بزرگ 60s ریبوزوم از مولکول 5/8s, 28s, ، ۵۰ پروتئین ریبوزومی بوجود میاید.
- (4) آنزیمی که پیش واحد را تولید میکند RNA پلیمراز ۱ است.



# molecule

تنظیم مقدار mRNA

# molecule

## رمز ژنتیکی

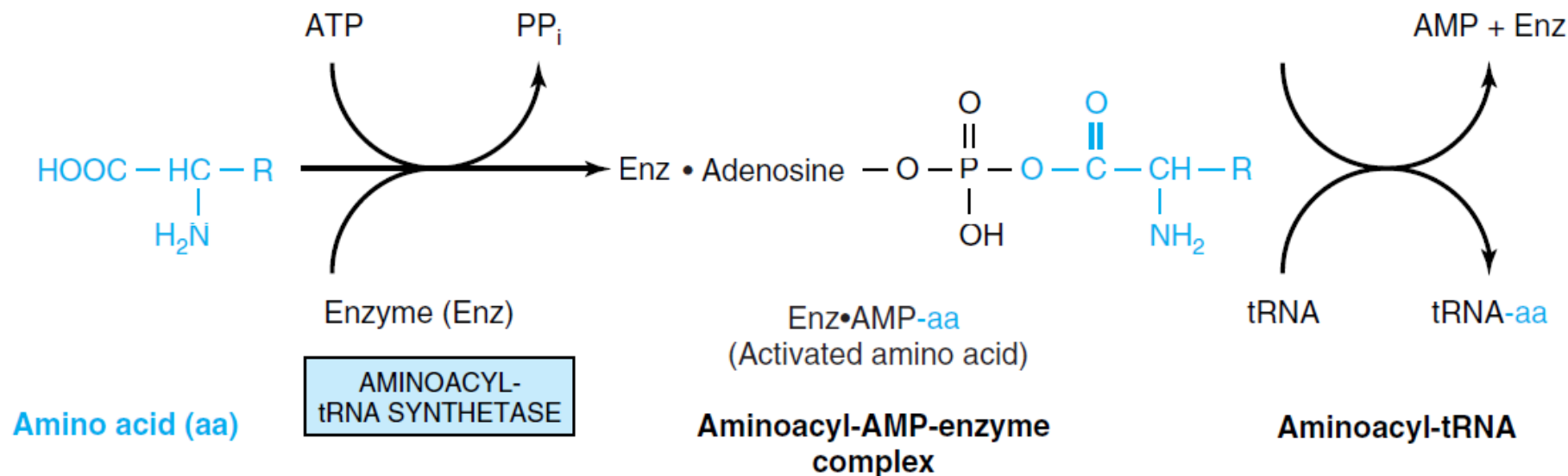
( نشانه های کدون های  
موجود در RNA پیامبر  
پستانداران )

| First Nucleotide | Second Nucleotide |     |      |                   | Third Nucleotide |
|------------------|-------------------|-----|------|-------------------|------------------|
|                  | U                 | C   | A    | G                 |                  |
| U                | Phe               | Ser | Tyr  | Cys               | U                |
|                  | Phe               | Ser | Tyr  | Cys               | C                |
|                  | Leu               | Ser | Term | Term <sup>2</sup> | A                |
|                  | Leu               | Ser | Term | Trp               | G                |
| C                | Leu               | Pro | His  | Arg               | U                |
|                  | Leu               | Pro | His  | Arg               | C                |
|                  | Leu               | Pro | Gln  | Arg               | A                |
|                  | Leu               | Pro | Gln  | Arg               | G                |
| A                | Ile               | Thr | Asn  | Ser               | U                |
|                  | Ile               | Thr | Asn  | Ser               | C                |
|                  | Ile <sup>2</sup>  | Thr | Lys  | Arg <sup>2</sup>  | A                |
|                  | Met               | Thr | Lys  | Arg <sup>2</sup>  | G                |
| G                | Val               | Ala | Asp  | Gly               | U                |
|                  | Val               | Ala | Asp  | Gly               | C                |
|                  | Val               | Ala | Glu  | Gly               | A                |
|                  | Val               | Ala | Glu  | Gly               | G                |

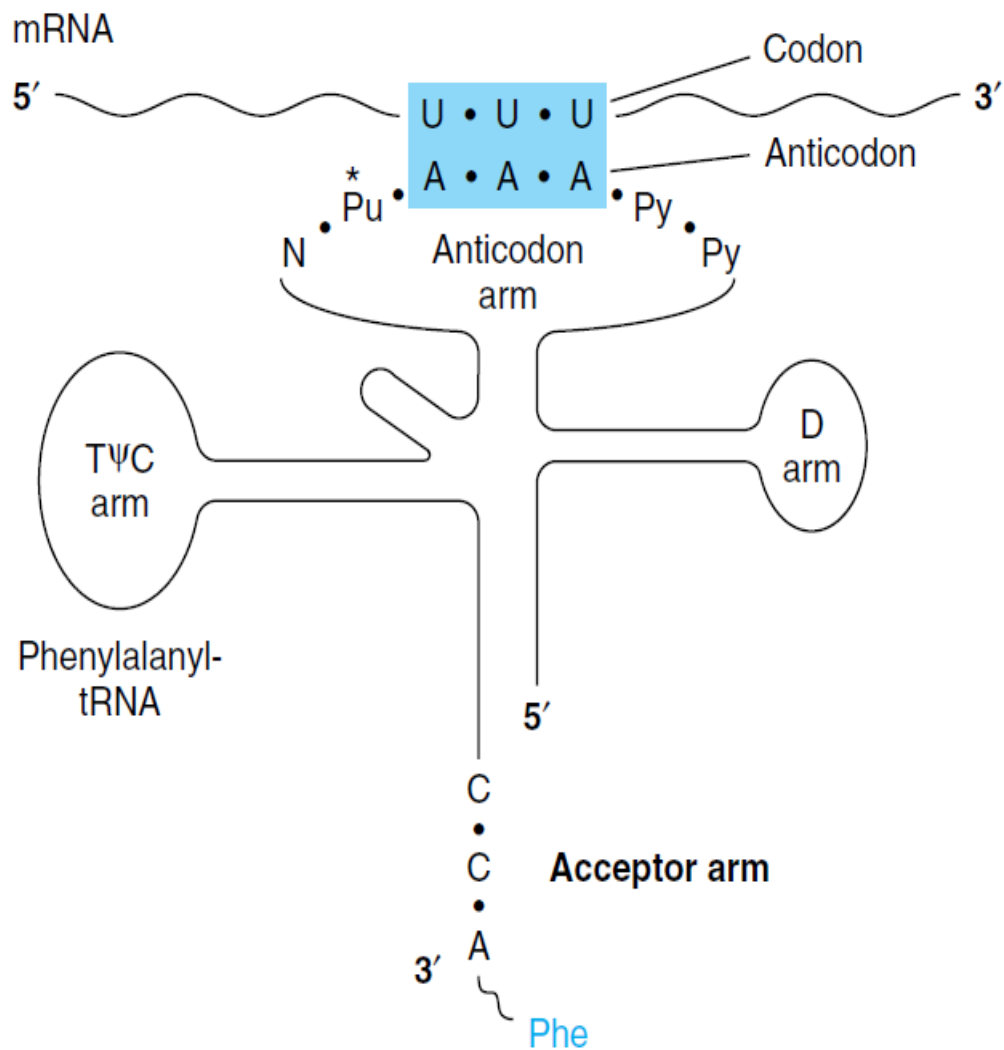
# molecule

## تشکیل آمینوآسیل

تشکیل آمینوآسیل - tRNA. یک واکنش دو مرحله ای با دخالت آنزیم آمینوآسیل - tRNA سنتتاز منجر به تشکیل آمینوآسیل - tRNA می شود. واکنش اول عبارت است از تشکیل یک کمپلکس AMP-اسید آمینه - آنزیم. سپس این اسید آمینه فعال شده، به مولکول tRNA مربوطه منتقل می شود. AMP و آنزیم آزاد می گردند و آنزیم می تواند مجدداً مورد استفاده قرار گیرد. واکنش های باردار شدن tRNA میزان خطایی کمتر از  $10^{-4}$  دارند و لذا صحت فوق العاده ای دارند.



# molecule



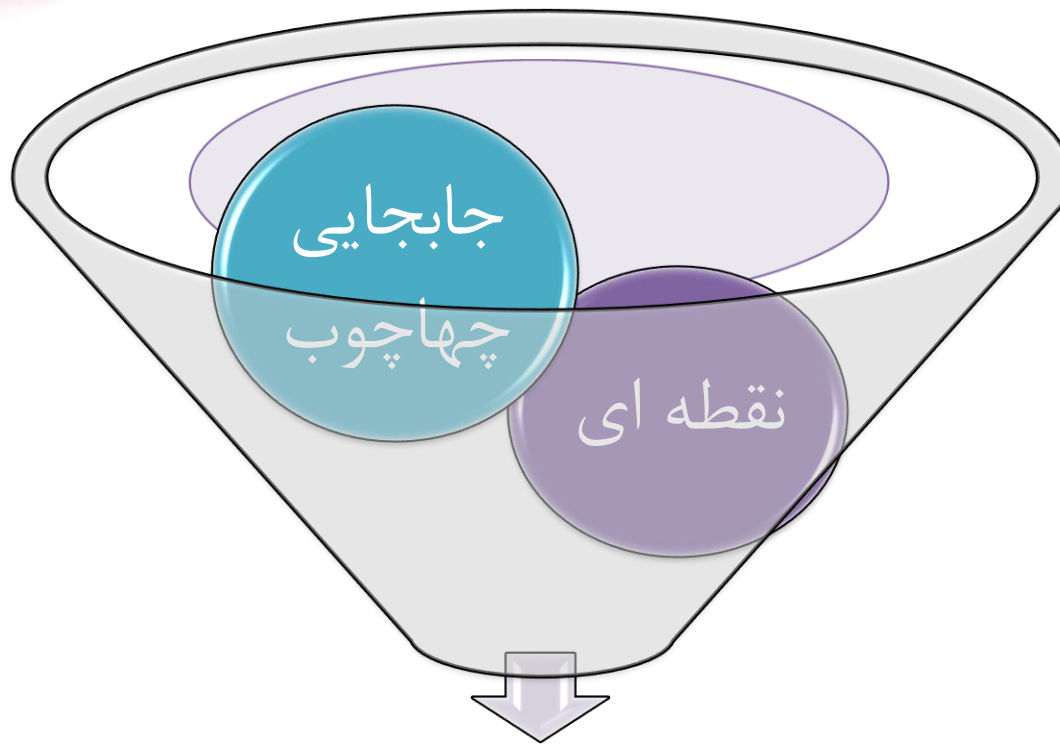
## شناسایی کدون توسط آنتی کدون

یکی از کدون های مربوط به فنیل آلانین UUU است. tRNA حامل فنیل آلانین دارای توالی مکمل AAA است، لذا کمپلکسی از جفت باز با کدون تشکیل می دهد. به طور معمول منطقه آنتی کدون از یک توالی هفت نوکلئوتیدی تشکیل می یابد: متغیر N پورین تغییر یافته (Pu), X, Y, Z و دو پیریمیدین (Py) در جهت 3' به 5'

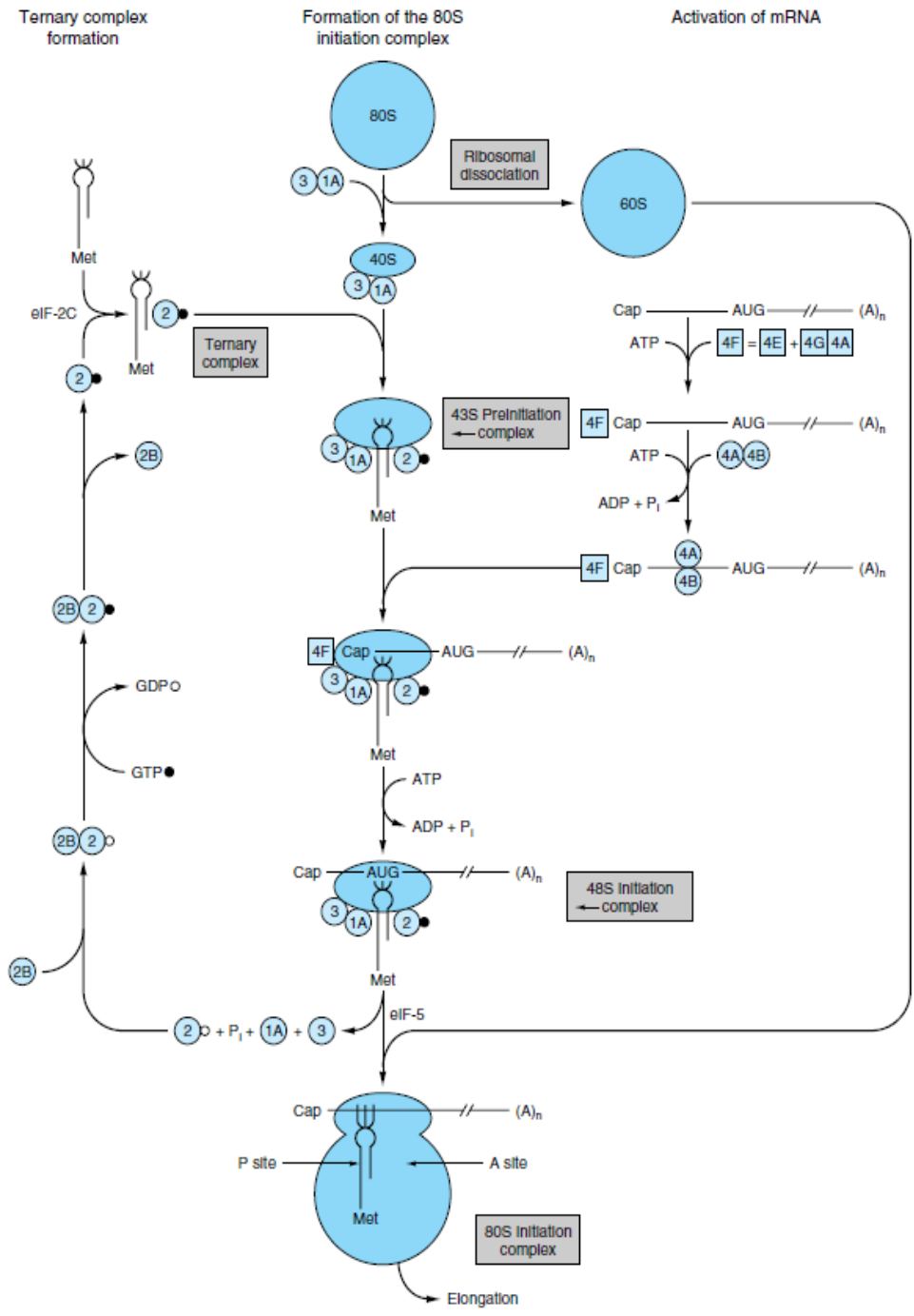


# molecule

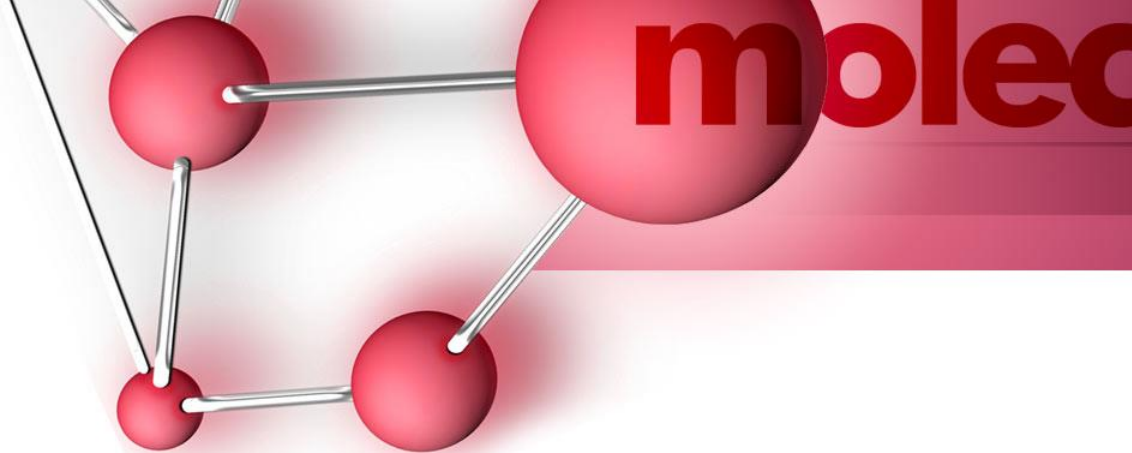
جهش یا موتاسیون



# شروع بیوسنتز



نمایش شروع سنتز پروتئین بر روی رشته الگوی mRNA حاوی یک کلاهک 5' (G<sup>m</sup>TP-5') و پایانه 3' پلی (A)<sub>n</sub> [3'(A)<sub>n</sub>]. این کار در سه مرحله انجام می گیرد: (۱) فعال شدن mRNA (۲) تشکیل کمپلکس سه تایی متشکل از metTRA، عامل شروع eIF-2 و GTP و (۳) تشکیل کمپلکس شروع 80S فعال. (برای پی بردن به جزئیات به متن مراجعه کنید). GTP=● GDP=○ عوامل مختلف شروع به شکل مخفف به صورت دایره یا مربع آورده شده اند، مثلاً 3=⊙ eIF-3، 4A و 4E=□ eIF-4F. 4G متصل به 4G است. بر اثر اتصال فاکتورهای پروتئینی و زیر واحد شود. هنگامی که این کمپلکس به mRNA اتصال یابد، کمپلکس پیش از شروع 48S را می سازد.

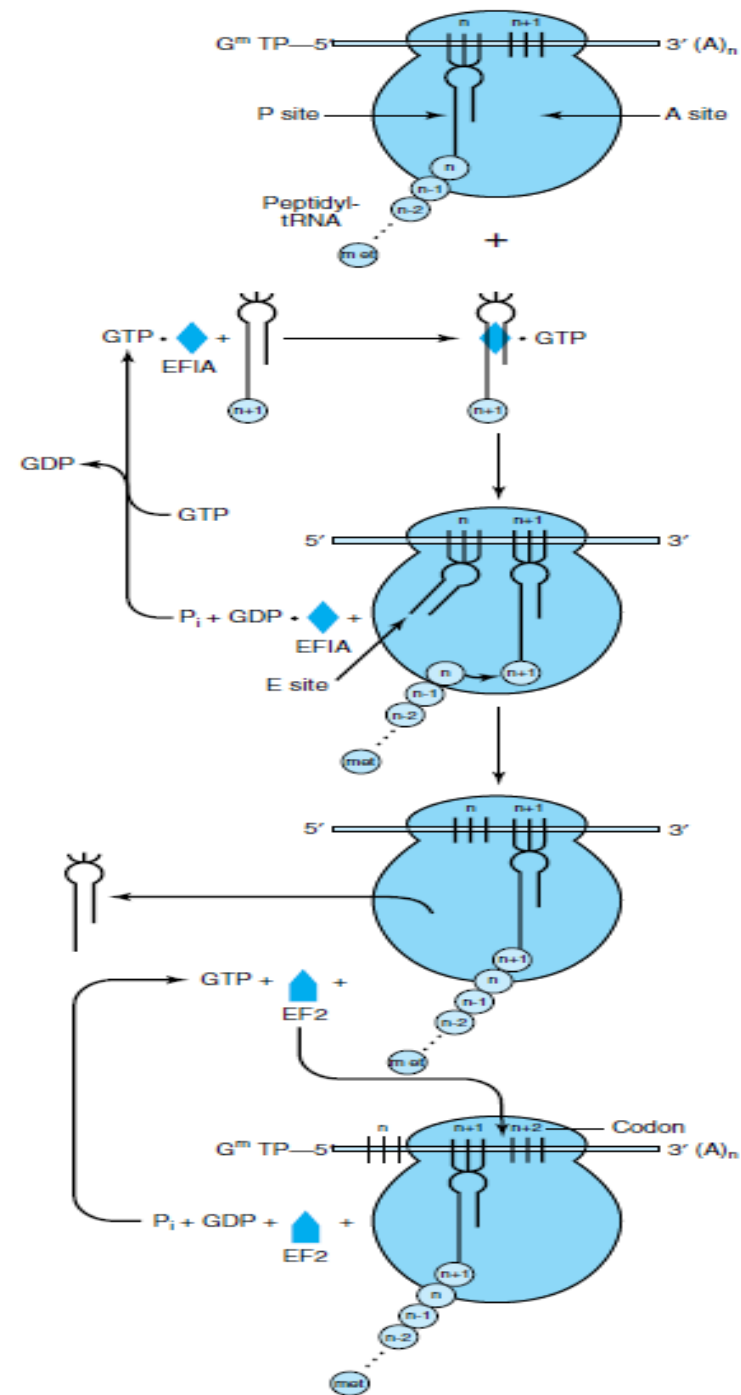


## طویل شدن:

اتصال آمینوآسیل  
tRNA به جایگاه A

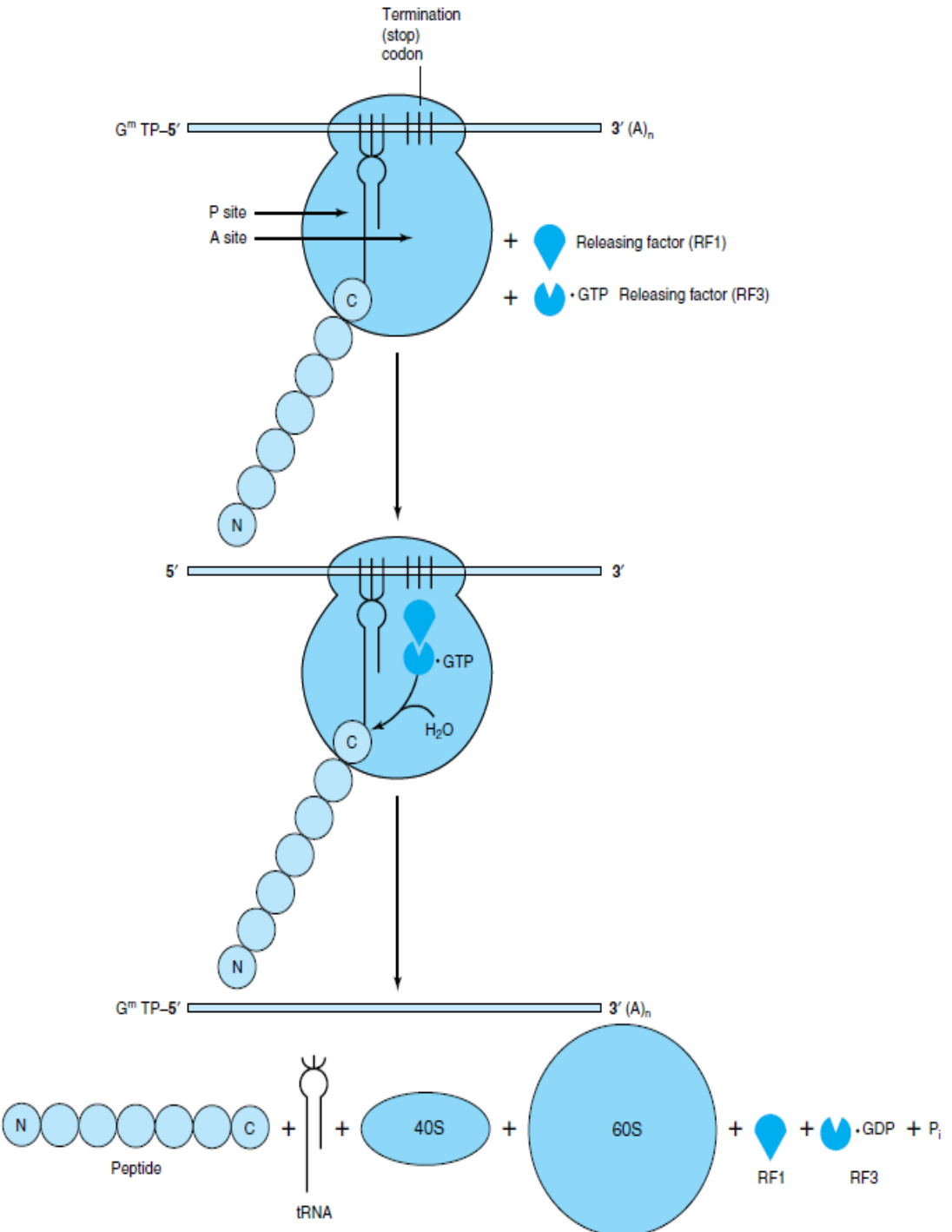
تشکیل پیوند پپتیدی

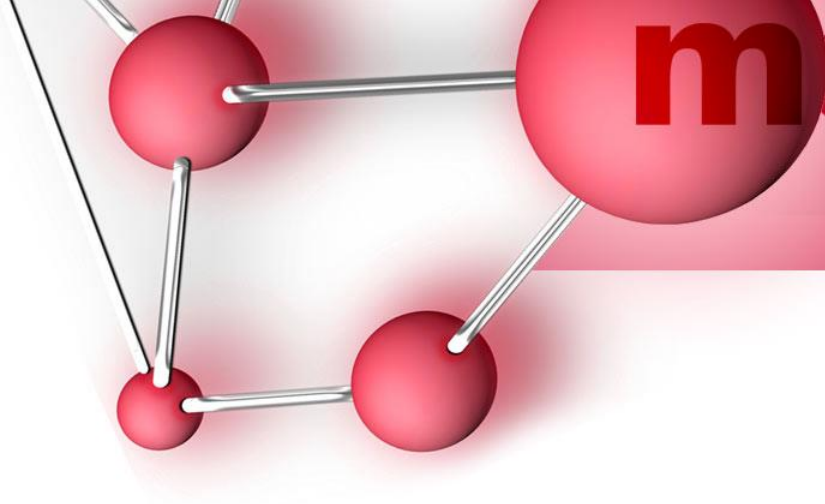
جابجایی



## خاتمه بیوسنتز

نمایش روند خاتمه در سنتز پروتئین .  
 جایگاه های پپتیدیل - tRNA و  
 آمینوآسیل - tRNA به ترتیب به صورت  
 جایگاه P و A نمایش داده شده اند. کدون  
 خاتمه (توقف) بوسیله ۳ خط عمودی  
 نشان داده شده است. فاکتور رها  
 کننده RF1 (Releasing Factor) به  
 کدون توقف متصل می شود فاکتور رها  
 کننده RF3 با GTP متصل به آن به  
 RF1 می چسبد هیدرولیز کمپلکس  
 پپتیدیل - tRNA بصورت ورود یک H<sub>2</sub>O  
 نشان داده شده است. N و C به ترتیب  
 بیانگر اسیدهای آمینه پایانه آمین و  
 کربوکسیل هستند، و جهت دار بودن  
 پروتئین را نشان می دهند.





**molecule**

اصول بیان ژن

# molecule

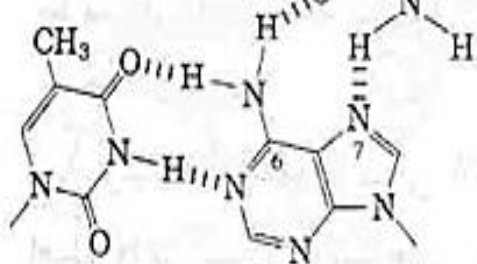
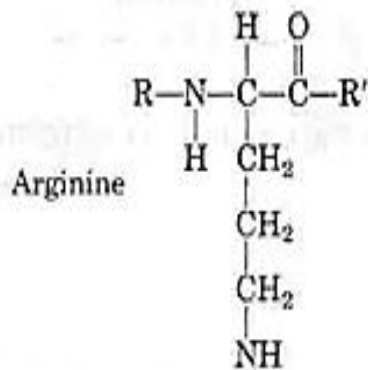
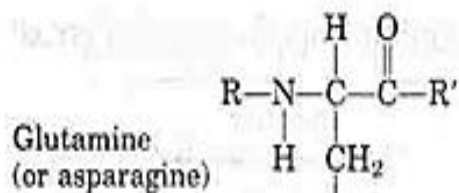
دو مثال از واکنش‌های متقابل اختصاصی آمینواسید - جفت  
باز که در اتصال پروتئین - DNA مشاهده شده است



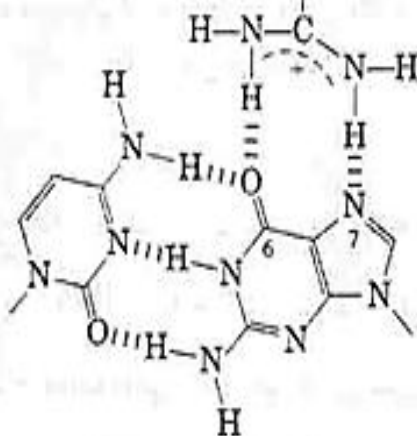


# molecule

اپرون پروکاریوتی شاخص. ژن های mRNA بر روی یک A, B و C پلی سیسترونیک رونویسی می شوند. توالی های تنظیمی شاخص شامل جایگاه های اتصال برای پروتئین های است که رونویسی را از محل پروموتور یا فعال و یا مهار می نمایند.



Thymine = Adenine

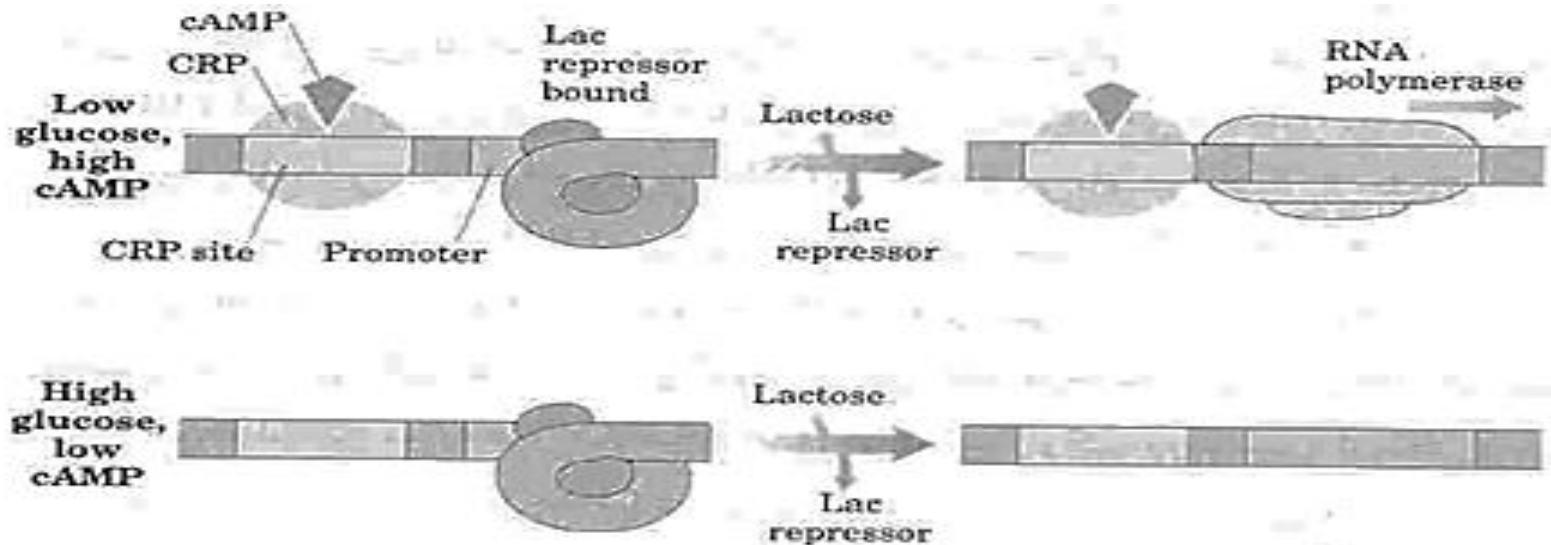


Cytosine = Guanine

# molecule

## اپران لک

اثرات مرکب گلوکز و لاکتوز بر روی بیان اپرون lac. رونویسی تنها زمانی رخ می دهد که غلظت گلوکز پایین بوده (به طوریکه مقادیر cAMP بالا بوده و CRP متصل می باشد) و غلظت های لاکتوز بالا باشد (به طوریکه یک رپرسور lac اتصال نمی یابد).





molecule

پایان فصل پنجم